

11. ČÍSLO / VIII. ROČNÍK

7 Kč (9 Sk)

12. BŘEZNA 2000

Z obsahu:

Červánky smlouvy Boha s lidmi

Katecheze
Jana Pavla II.
při duchovní zastávce
u Chaldejského Uru
23. února 2000
– strana 2 –

Čas pro velké smíření

Současný pontifikát
Jana Pavla II.
v tomto roce vrcholí
– strana 4 –

Nejvýznamnější místa jubilejního putování (1)

– strana 7 –

Zapomenuté pokání

13. května 2000
navštíví Jan Pavel II.
opět Fatimu...
– strana 8 –

Na obranu života

K 5. výročí vydání
encyklyky
Evangelium života
– strana 10 –

Bolestný postní růženec

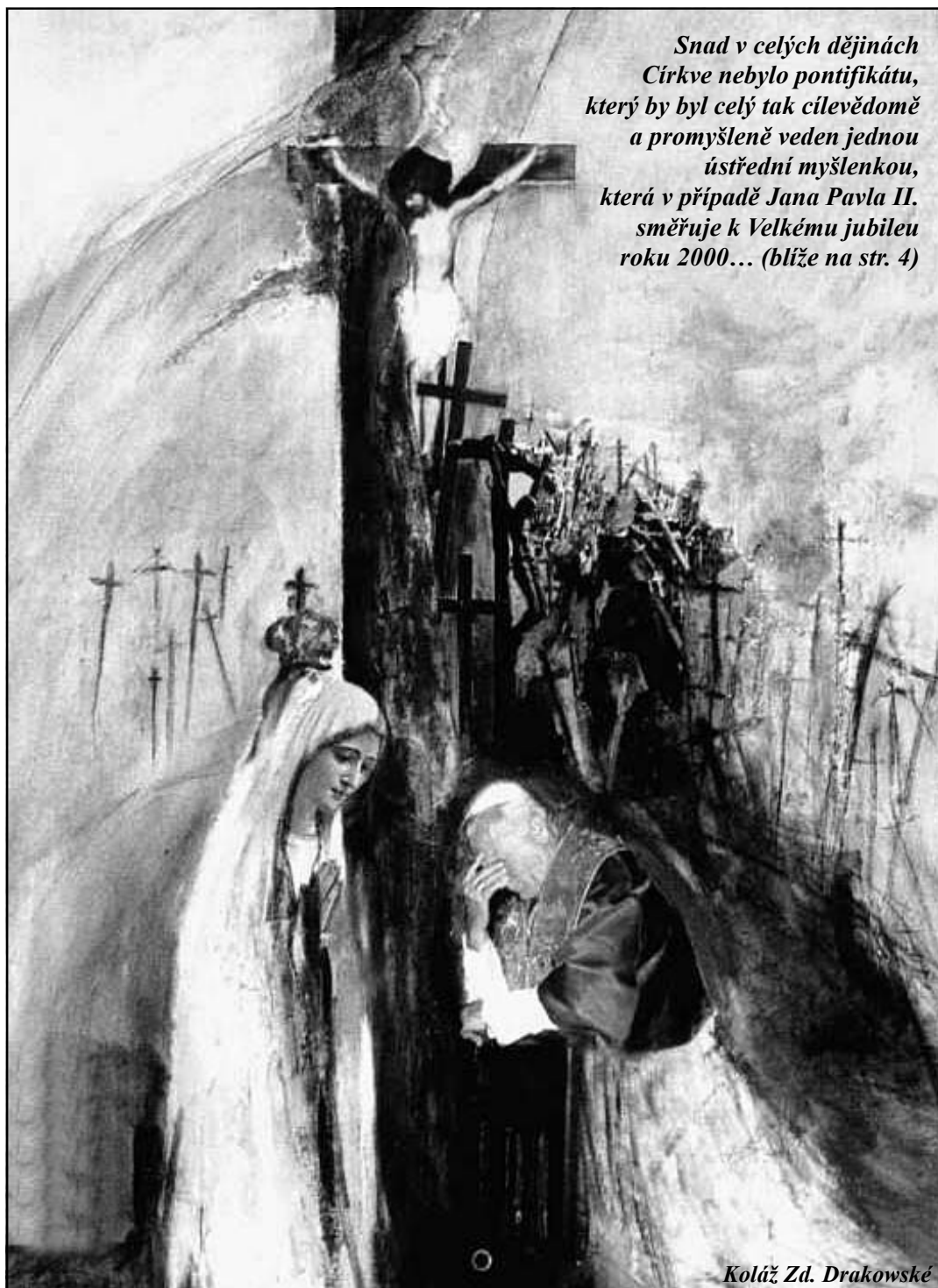
– strana 12 –

Mateřská láska

Bílá kronika
– strana 13 –

Moje pravda – tvoje pravda

Reinhold Ortner –
na aktuální téma...
– strana 13 –

*Snad v celých dějinách
Církve nebylo pontifikátu,
který by byl celý tak cílevědomě
a promyšleně veden jednou
ústřední myšlenkou,
která v případě Jana Pavla II.
směřuje k Velkému jubileu
roku 2000... (blíže na str. 4)*

Koláž Zd. Drakowské

Červánky smlouvy Boha s lidmi

»Já jsem Hospodin, já jsem tě vyvedl z Chaldejského Uru, abych ti dal do vlastnictví tuto zemi.« ... V ten den uzavřel Hospodin s Abramem smlouvu: »Tvému potomstvu dávám tuto zemi, od řeky Egyptské až po velkou řeku, řeku Eufrat« (Gn 15,7.18).

Dříve než Mojžíš uslyšel na hoře Sinaj známá slova Jahve: *Já jsem Hospodin, tvůj Bůh, já jsem tě vyvedl z egyptské země, z podmínek otroctví* (Ex 20,2), patriarcha Abrahám již slyšel jiná slova: *»Já jsem Hospodin, já jsem tě vyvedl z Chaldejského Uru.«* Musíme se tedy odebrat v myšlenkách k tomuto důležitému místu dějin Božího lidu, abychom zde hledali počátky smlouvy Boha s člověkem. To je důvod, proč v tomto roce Velkého jubilea tím, že se ubíráme v srdci k počátkům smlouvy Boha s lidstvem, náš pohled se obrací k Abrahámovi, k místu, kde on uslyšel Boží volání a odpověděl na ně poslušností víry. Spolu s námi také židé a muslimové vzhlížejí k postavě Abraháma jako ke vzoru bezpodmínečné podřízenosti Boží vůli (srov. Nostra aetate, 3). Autor listu Židům píše: *Protože Abrahám věřil, uposlechl Boží výzvu, aby se vystěhoval do země, kterou měl dostat v dědičné držení, vystěhoval se, ačkoliv nevěděl, kam jde* (Žid 11,8). Hle, Abrahám, kterého apoštol nazývá naším otcem ve víře (srov. Řím 4,11-16), uvěřil Bohu, svěřil se tomu, který jej povolal. Uvěřil zaslíbení. Bůh řekl Abrahámovi: *»Vyjdi ze země, z vlasti a domu svého otce do země, kterou ti ukážu. Učiním z tebe veliký národ a požehnám ti, učiním velikým tvé jméno a staneš se požehnaním... v tobě dojdou požehnání všechna pokolení země«* (Gn 12,1-3). Mluvíme teď snad o trase jedné z nesčetných migrací typických pro epochu, ve které bylo pastevectví základní ekonomickou životní formou? Snad. Nicméně jistě nešlo pouze o toto. V Abrahámově příběhu, kterým začínají dějiny spásy, můžeme již postřehnout jiný význam povolání a zaslíbení. Země, do které se odebrá člověk vedený Božím hlasem, nepatří výlučně zeměpisu tohoto světa. Abrahám, věřící, který přijímá Boží pozvání, je tím, kdo směřuje do zaslíbené země, která není z tohoto světa.

V listě Židům čteme: *Protože měl Abrahám víru, přinesl Izáka v oběť, když byl podroben zkoušce. Svého jediného syna obětoval, třebaže mu bylo slíbeno: »Od Izáka budeš mít potomstvo, které ponese tvé jméno«* (Žid 11,17-18). To je vrchol Abrahámovy víry. Abraháma vystavil zkoušce Bůh, v něhož naprosto důvěřoval, ten Bůh, od něhož přijal zaslíbení, které se týká vzdá-

lené budoucnosti: *»Od Izáka budeš mít potomstvo, které ponese tvé jméno«* (Žid 11,18). Je totiž povolán, aby přinesl Bohu v oběť onoho Izáka, svého jediného syna, s nímž spojoval svou veškerou naději, a to v souladu s božským zaslíbením. Jak se bude moci naplnit zaslíbení, které Bůh dal ohledně početného potomstva, jestliže Izák, jediný syn, má být přinesen v oběť?

Skrze víru vychází Abrahám vítězně z této zkoušky, z dramatické zkoušky, která dávala v sázku přímo jeho víru. On totiž uvažoval takto: *Bůh má dosti moci, aby vzkřísil třeba i mrtvé* (11,19). V tomto okamžiku, z lidského pohledu tragickém, ve kterém již byl připraven zasadit svému synovi smrtelnou ránu, Abrahám nepřestal věřit. Zajisté, jeho víra v Boží zaslíbení dosáhla vrcholu. Myslel: *Bůh má dosti moci, aby vzkřísil třeba i mrtvé*. Tak smýšlel tento zkoušený otec, lidsky řečeno, mimo všechno pomýšlení. A jeho víra, jeho úplná odevzdanost Bohu, ho neklamala. Je psáno: *Proto ho dostal nazpátek* (Žid 11,19). Dostal zpět Izáka, protože věřil Bohu až do hloubky a bezpodmínečně.

Zdá se, že autor listu vyjadřuje zde něco více: všechna Abrahámová zkušenost se mu jeví jako analogie spásonosné události smrti a zmrtvýchvstání Krista. Tento člověk, postavený ke vzniku naší víry, má podíl na věčném Božím záměru. Podle tradice místo, kde byl Abrahám připraven obětovat vlastního syna, je totéž místo, na kterém jiný otec, věčný Otec, přijal oběť svého jednorozeného Syna Ježíše Krista. Abrahámová oběť se jeví jako prorocké oznámení Kristovy oběti. *Neboť Bůh tak miloval svět*, píše svatý Jan, *že dal svého jednorozeného Syna* (3,16). Patriarcha Abrahám, náš otec ve víře, aniž to věděl, uvádí v jistém smyslu všechny věřící do věčného Božího plánu, v němž se uskutečňuje vykoupění světa.

Jednoho dne Kristus potvrdil: *»Amen, amen, pravím vám, dříve než byl Abrahám, já jsem«* (Jan 8,58), a tato slova vyvolala úžas posluchačů, kteří namítali: *»Nemáš ještě padesát let – a viděl jsi Abraháma?«* (Jan 8,57). Kdo takto reagoval, uvažoval způsobem docela lidským, a proto nepřijal to, co Kristus říkal. *»Jsi snad větší než náš otec Abrahám, který zemřel? Stejně i proroci zemřeli; co ze sebe děláš?«* (Jan 8,53).

Ježíš jim odpověděl: *»Váš otec Abrahám zajasal v naději, že uvidí můj den; uviděl ho a zaradoval se z něho«* (Jan 8,56). Abrahámovo povolání se jeví jako plně orientované ke dni, o kterém mluví Kristus. Zde nepatří lidské výpočty; je třeba používat Boží měřítka. Jen tak můžeme správně pochopit význam poslušnosti toho, který *doufal a věřil, ačkoliv už nebyla naděje* (Řím 4,18). Doufal, že se stane otcem četných národů, a dnes se jistě raduje s námi, protože Boží zaslíbení se naplňuje v průběhu věků od pokolení do pokolení.

Protože uvěřil a doufal proti vši naději, *bylo mu to uznáno za spravedlnost* (Řím 4,22). Toto Abrahám nemohl vědět; skrze poslušnost víry se nicméně orientoval směrem k naplnění všech božských zaslíbení, povzbuzován nadějí, že se uskuteční. A existuje snad větší zaslíbení než to, které se naplňuje v Kristově velikonočním tajemství? Opravdu, v Abrahámově víře všemohoucí Bůh uzavřel věčnou smlouvu s lidským rodem a jejím konečným naplněním je Ježíš Kristus. Jednorozený Otcův Syn, s ním stejné podstaty, se stal člověkem, aby nás skrze ponížení kříže uvedl do slávy vzkříšení, do země spásy, kterou Bůh, bohatý na milosrdenství, slíbil lidstvu již od počátku.

Nepřekonatelným vzorem pro vykoupění lid na cestě k naplnění tohoto univerzálního zaslíbení je Maria, ta, *kteřá uvěřila, že se splní to, co jí bylo řečeno od Pána* (Lk 1,45).

Maria, abrahámová dcera stejně podle víry jako podle těla, sdílí s ním jako první osoba jeho zkušenost. Také ona, jako Abrahám, přijala oběť Syna, ale zatímco od Abraháma nebylo požadováno skutečné obětování Izáka, Kristus vypil kalich utrpení až do poslední kapky. A Maria se osobně podílela na Synově zkoušce, když ve víře a v naději stála vzpřímená pod křížem (srov. Jan 19,25).

Byl to epilog dlouhého očekávání. Formována rozjímáním nad prorockými stránkami, Maria předvíдалa, co ji čeká, a jásajíc nad Božím milosrdenstvím, věrná svému národu od pokolení do pokolení, vyjádřila své vlastní sepětí s plánem spásy; vyjádřila je zvláště svým *»ano«* k ústřední události záměru, oběti Dítěte, které nesla v lůně. Jako Abrahám přijala oběť Syna.

My dnes spojme svůj hlas s jejím, a s ní, Pannou, dcerou sionskou, hlásejme, že Bůh se rozpomněl na své milosrdenství, *jak slíbil našim předkům, Abrahámovi a jeho potomstvu navěky* (Lk 1,55).

L'Osservatore Romano
24. 2. 2000

Velká očista

Zamyšlení nad nedělními
liturgickými texty

Čiňte pokání a věřte evangelii

Přístup s velkou usebraností a pokorou k dnešním svatým čtením, která tě uvádějí do velkopostní přípravy na slavnost našeho vykoupění. Tento čtyřicetidenní půst je navíc vrcholným údobím Velkého jubilea. Pros Ducha svatého, aby tě připravil pro dary, které ti přichystal.

První dvě čtení ti připomínají čas velké potopy, která nelitostně postihla lidstvo. *Oni kdysi nechtěli poslechnout. Země byla před Bohem zkažená a plná násilností.*⁽¹⁾ Každá neposlušnost je násilím, protože láme Boží zákon. Není proto divu, že vyústí ve zjevné a zlobné násilí, páchané na člověku i na stvoření. *Na zemi se rozmnožila zlovůle člověka a každý výtvar jeho myslí i jeho srdce je jen zlý.*⁽²⁾ *Hospodin se tehdy rozhodl pro velkou očistu. Potopa na zemi trvala čtyřicet dní.*⁽³⁾

Ale když vody opadají, Hospodin přísahá: *Nepřijde už potopa, aby pustošila zemi.* Neměla by být odpovědí na Boží záruku smlouva člověka, která by jej *vedla k správnému jednání?*⁽⁴⁾ Ale zatímco Bůh si neklade podmínky pro svou jednostrannou velkodušnost, člověk nepřestává lámat jeho zákon. Jsou snad naše hříchy menší než za dob Noemových? *Bůh shlíží z nebe na smrtelníky, aby viděl, zda je někdo rozumný a vyhledává Boha. Všichni pobloudili, všichni se zkazili. Nikdo nedělá dobro.*⁽⁵⁾ *Ve městech vládne útlak a bezpráví, uvnitř jsou úklady, z jeho náměstí nemizí násilí a podvod.*⁽⁶⁾

Bůh však neselá záplavy vod. *Změnila se pravice Nejvyššího.*⁽⁷⁾ Mezi hříšným světem a spravedlivým Bohem stojí Zastánce a Vykupitel, Boží Syn. *Kde se rozmnožil hřích, v míře ještě daleko štědrější se ukázala milost.*⁽⁸⁾ Otec vsadil všechno na jednu kartu: zaplaví svět mořem svého milosrdenství. Spoléhá na to, že tě svou láskou přesvědčí o tom, co ti prospívá. Svou lásku ti velkodušně zviditelní ve svém Synu: *Kristus vytrpí smrt za hříchy, spravedlivý za nespravedlivé, aby nás přivedl k Bohu.*

Pán ještě dříve, než ti oznámí Otcovo slovo a než dá za tebe v oběť svůj božský život, odchází do zcela nezabydlené, nepohodlné pouštní samoty, aby se zde v krajní přisnlosti postil celých *čtyřicet dní*. Pros jej, aby ti dovolil nahlédnout do tajemství této své odloučenosti. S úžasem sleduj pokoru, s jakou Nevinný přijímá pokání za hříšné. Dlouhých čtyřicet dní a noci se před tváří svého Otce modlí za ty, kteří se nechtějí modlit, a postí se za ty, kteří odmítají půst. A pokud s ním vydržíš až do kon-

ce, budeš svědkem ještě většího tajemství: pro tvou spásu a pro tvé povzbuzení Bůh dovoluje, aby se k němu právě po tomto velkém očištném postu přiblížil Nepřítel. Jestliže si tak drže a směle dovoluje k Nejvyššímu, kdo si může být před ním jist?

Tvůj Pán to dopouští, ačkoliv sám je nevinný, aby ti ukázal svým příkladem, že je možno se vzepřít proti Zlému: *činit pokání a uvěřit evangelii*. Volá tě, abys také odešel na poušť, dal i sám před sebou zřetelně a rozhodně najevo, že se »odříkáš ducha zla i všeho, co působí, i všeho čím se pyšní«. Odejít na poušť znamená především odloučit se radikálně nejen ode všeho, co je přímo i nepřímo spojeno s hříchem, ale přijmout dobrovolně i to, co je nepříjemné a nepohodlné. Tvá zvykem ospalá změkčilost a zhýčkanost i tvé nezřízené sklony musejí zřetelně pocítit, že je konec s dosavadní pohodlnou vlažností.

Nesmí tě překvapovat, že tvá přirozenost se vzpouzí a nechce se vzdát ničeho z toho, na co si navykla a v čem nachází svoje zalíbení a potěšení. Co jiného můžeš očekávat od přirozenosti, která je porušena hříchem? Obrat' svůj pohled opět na svého Pána: Do míst odříkání neodešel sám od sebe, odvádí jej tam Boží Duch. K němu se obrat' a na něho spoléhej. Vytrvale jej pros: *Ukaž mi své cesty, Pane, pouč mě o svých stezkách.*⁽⁹⁾

Poznal jsi u svého Pána, že zde na zemi není tak svaté místo, kam by se nevloudil Nepřítel. Na způsobu, jakým přistupuje k Božímu Synu, můžeš poznat, jak je vemlouvavý a vynalézavý. Nediv se, že se znovu objevuje, právě když se ho odříkáš. Vynasnaží se, aby ti ukázal, jak je tvé pokání pro tebe těžké, jak by sis měl ulehčit a ukrátit to, co ti ukládá Duch. Čím větší ceny nabývá tvé *čisté svědomí* díky milosti i zmrtvýchvstalého Ježíše Krista, tím větší bude nepřítelova kořist, pokud se mu podaří, aby tě o ně připravil, ale tím větší bude jeho porážka a ponížení, jestliže vytrváš s Pánem: *Proti ďáblu se vzpřete, a uteče od vás.*⁽¹⁰⁾ Tak jako jsi uvěřil Ježíši, že nechce nic než tvoje dobro, buď skálopevně přesvědčen, že ďábel nechce nic než tvoje zlo a záhubu. Osvoj si slova, jimiž ho pokořil Pán: *»Jdi mi z cesty!«*⁽¹¹⁾ Jsi stvořen pro lepší společnost. I tobě posílá Pán své anděly, aby ti sloužili. Spolu s nimi *chval Hospodina, neboť je dobrý a pokorně učí správnému jednání.*⁽¹²⁾

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ Gn 6,11; ⁽²⁾ Gn 6,5; ⁽³⁾ Gn 7,17;

⁽⁴⁾ Resp. žalm 25; ⁽⁵⁾ Ž 53,3n;

⁽⁶⁾ Ž 55,12; ⁽⁷⁾ Ž 77,11; ⁽⁸⁾ Řím 5,21;

⁽⁹⁾ Resp. žalm 25; ⁽¹⁰⁾ Jak 4,7; ⁽¹¹⁾ Mt 4,10;

⁽¹²⁾ Resp. žalm 25.

Liturgická čtení

1. čtení – Gn 9,8–15

Toto řekl Bůh Noemovi i jeho synům: „Uzavírám smlouvu s vámi i s vašimi potomky a se všemi živými tvory u vás: s ptáky, s veškerou krotkou i divokou zvěří země, se vším, co vyšlo z archy, se všemi živočichy země. Uzavírám s vámi smlouvu: Nic, co má tělo, nebude už zahubeno vodou potopy, už nepřijde potopa, aby zpusťovala zemi.“

Bůh dodal: „Toto je znamení smlouvy, které zřizují mezi sebou a vámi i mezi každým tvorem u vás na budoucí pokolení: Kladu do mraků svou duhu a ta bude znamením smlouvy mezi mnou a vámi. Když nakupím nad zemí mraky a v mračích se objeví duha, vzpomenu si na svou smlouvu, která je mezi mnou a vámi i mezi každým živým tvorem, který má tělo. Voda už nevzroste k potopě, aby zahubila každé tělo.“

2. čtení – 1 Petr 3,18–22

Milovaní! Kristus vytrpěl jednu smrt za hříchy, spravedlivý za nespravedlivé, aby nás smířil s Bohem. Byl sice usmrcen podle těla, ale podle ducha dostal nový život. V tom duchu šel a přinesl zprávu duším uvězněným.

Oni kdysi nechtěli poslechnout, když Bůh v Noemově době shovívavě vyčkával, zatímco se stavěla archa. Jen několik osob, celkem osm, se v ní zachránilo skrze vodu.

Voda, která (tehdy byla) předobrazem křtu, i vám nyní přináší spásu. Ne že by (křest) smýval špínu z těla, ale vyprošuje nám, aby bylo čisté naše svědomí, a působí to zmrtvýchvstání Ježíše Krista.

On se odebral do nebe, je po Boží pravici a jsou mu podřízeni andělé, mocnosti i síly.

Evangelium – Mk 1,12–15

Duch vyvedl Ježíše na poušť. Byl na poušti čtyřicet dní a byl pokoušen od satana, žil tam mezi divokými zvířaty a andělé mu sloužili. Když byl Jan (Křtítel) uvězněn, přišel Ježíš do Galileje a hlásal tam Boží evangelium: „Naplnil se čas a přiblížilo se Boží království. Obrat' se a věřte evangelii.“

Čas pro velké smíření

Současný pontifikát Jana Pavla II. v tomto roce vrcholí. Již od první encykliky, vydané před 22 lety, hovoří papež výslovně o Velkém jubileu a o jeho přípravě:

Čas, v němž mi Bůh ve svých tajemných záměrech... svěřil službu spojenou se Stolcem sv. Petra v Římě, se velmi přiblížil roku 2000. Je těžké dnes zatím říct, co bude onen rok znamenat na hodinách dějin lidstva, jakým bude datem pro jednotlivé lidi a národy, země a světadíly. Pro Církev, pro Boží lid to bude rok Velkého jubilea... Jsme tedy jako v období nového adventu, v období očekávání. (Redemptor hominis, 1)

Snad v celých dějinách Církve nebylo pontifikátu, který by byl celý tak cílevědomě a promyšleně veden jednou ústřední myšlenkou, která v případě Jana Pavla II. směřuje k Velkému jubileu roku 2000. Příprava roku 2000 se stává vysvětlujícím klíčem tohoto pontifikátu (TMA 23).

Kdo čte pozorně první encykliku Jana Pavla II., nemůže nevidět její skutečně prorocký charakter. Každé slovo je zde jako výhonek, který se bude v dalších projevech a záměrech tohoto prorockého papeže dále rozvíjet podle jedné a systematicky sledované linie: **Bůh vstoupil do dějin a jakožto člověk se stal jejich podmětem. Je jedním z miliard a současně Jediným. Vytvořil svým vtělením ten rozměr lidského bytí, jímž chtěl obdařit člověka od počátku... způsobem, který je vlastní jen jemu samému ve shodě s odvěkou láskou a milosrdenstvím...** (RH 1).

O tuto důstojnost člověka bojuje papež od prvního dne svého pontifikátu. Tuto důstojnost vidí ve třech rozměrech:

1. Aby všichni lidé našli Ježíše Krista, jediného Spasitele lidského pokolení, který je naplněním touhy všech náboženství světa a z toho důvodu je jedinou a definitivní cestou.

2. Aby u všech lidí zavládla úcta k nedotknutelnosti lidského života od jeho povopočátku až do přirozené smrti.

3. Aby všichni lidé mohli žít v podmínkách důstojných člověka a aby skončila veškerá rasová, národnostní, náboženská a ekonomická diskriminace.

V duchu dávných biblických jubileí, která byla vždy vyhlášována jako léta Hospodinovy přízně (TMA 14), očekává papež, že oslava dvoutisícího výročí narození Ježíše Krista bude rokem zvláštní milosti pro jednotlivce, národy a celé lidské pokolení.

V tomto smyslu pojímá papež Jan Pavel II. všechnu svou pastýřskou aktivitu. Chápe 2. vatikánský koncil jako **prozřetelnostní událost, již se Církev připravila na Jubileum roku 2000. Neboť tento koncil byl úplně jiný než předchozí koncily: byl zaměřen na tajemství Církve a Krista a zároveň byl otevřený světu (TMA 18).**

Naplněním této otevřenosti byly nikoliv sekularizační zmatky, které se pokoušely otrást lodí Církve zevnitř (RH 3), nýbrž papežovy poutě do všech světadílů, které mají vyvrcholit jubilejním putováním do míst, která ležela na cestě dějin spásy (TMA 24).

Z ústřední linie, která takřka s neúprosnou tvrdošíjností jednoznačně směřuje již téměř 22 let k oslavě Velkého jubilea, vycházejí všechny papežovy projevy ústní i písemné. Je to nesmírný poklad, který co do rozsahu, obsahu a promyšlenosti nemá obdoby v dějinách papežství. Jeho encykliky jsou jako nosné sloupy mohutného chrámu a jeho každotýdenní pravidelné katecheze zvláště v posledních třech letech bezprostřední přípravy jsou jako kameny, z nichž je sklenuta jeho klenba.

To nejsou slova, která si papež vykládá či píše pro své potěšení. To jsou slova zá-

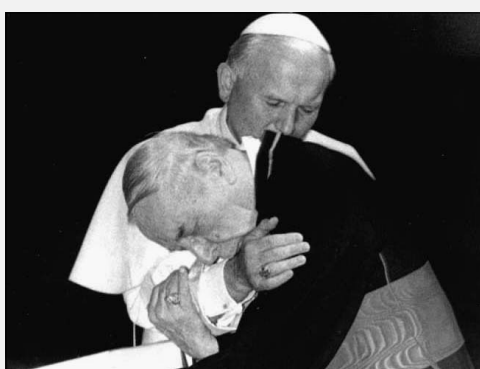

važná a závazná, adresovaná celé Církvi a nejen jí, a každý, kdo má ucho, ať poslouchá, co Duch říká církevním obcím (Zj 2,7). Neboť tento papež je skutečně Bohem poslaný a Duchem svatým vedený prorok, který jako Mojžíš rozmlouvá s Hospodinem a podle jeho vnuknutí vede celý Boží lid do zaslíbené země.

Není to pro nás vyznamenání, že můžeme žít právě v této době?

Ne všechno se však daří tomuto papeži uskutečňovat tak, jak by si přál. Ale to není pro nás důvodem, abychom jej kritizovali, nýbrž abychom zpytovali své svědomí. To, oč tento Petrův nástupce systematicky usiluje, nejsou jeho osobní ani soukromé iniciativy, nýbrž poslání, které je záležitostí celé Církve, a tedy i jednoho každého z nás. Nemůžeme jen tak přihlížet, jak se svým úsilím dopadne. Dost na tom, že nenachází dostatek pochopení mimo Církev. Jestliže však naráží na odpor i v řadách Církve, není to proto, že za ním dostatečně nestojíme, že jej neprovázíme svými modlitbami a obětmi? Jakou vůbec věnujeme pozornost jeho slovům? Jak sledujeme a uskutečňujeme jeho velikolepé a dalekosáhlé pastorační záměry, které se netýkají jen samotné Církve, ale obrody a záchrany celého světa? Jsme ochotni spolu s ním se podílet na odpovědnosti za stav Církve a světa? Jsme ochotni spolu s ním nést jeho kříž?

Naše společná několikaletá pouť do zaslíbené země vrcholí v tomto Jubilejním roce a v něm pak ve svatopostní době roku 2000. Tato postní doba se má stát skutečně

Krátce po tom, co jsem byl zvolen papežem, řekl mi kardinál Wyszyński: »Musíš přivést Církev do třetího tisíciletí!« Proto jsem přijel do Polska vyprosít si milost, abych mohl splnit poslání, které mi Boží Prozřetelnost svěřila slovy kardinála Wyszyňského. A vy musíte prosit Boha na kolenou, abych je mohl splnit.

milostivou dobou smíření a obrácení, aby Otec mohl dokořán otevřít stavidla svého milosrdenství. Jak prožít tuto posvátnou a nenahraditelnou dobu milosti?

Svatý Benedikt dává svým mnichům pokyny, které bychom měli vzít za své i my: »Alespoň o čtyřicetidenním postu bychom měli vést přísný život. V této době bychom se měli očisťovat od vlažnosti celého roku. To však znamená: vystříhat se svých chyb, mnoho se modlit a věnovat se duchovní četbě, zkoumat hříšnost svého srdce a litovat svých vin, být zdrženlivý v jídle a pití, vést život modlitby a oběti. Každý ať s vnitřní radostí a ochotou, kterou dává Duch svatý, přináší oběti. Je třeba se omezit v jídle a pití, ve spaní i v řečech (především v těch, které mluví o druhých zle) a omezit prázdné vtípkování. Je třeba čekat v duchovní touze na radost Velikonoc.« (49. kap.)

Co by nám řekl sv. Benedikt dnes, kdy jsme se tak přizpůsobili tomuto světu, že na našem způsobu života těžko rozpoznat, že jsme křesťané? Zkusme alespoň těchto čtyřicet dní žít skutečně důsledně, jak mají žít věřící katoličtí křesťané v postní době, aby se naše myšlenky a city zcela upínaly k našemu milosrdnému trpícímu Spasiteli. To, co nás od něho nejvíce odvádí, je drogám podobná závislost na televizní obrazovce. Tato magická skříňka nám vnuťla svůj řád, své smýšlení, své hodnoty, své zásady, a především nás vytrvale okrádá o drahocenný a nenávratně ztracený čas, který měl patřit Bohu, naší duši a našim bližním. Jestliže nám odklon od obrazovky působí velké obtíže, je to nejjasnější znamení, že je to ten nejužitečnější a nejcennější půst, jaký si z lásky k Pánu Ježíši a jako pokání za své hříchy můžeme uložit. Když to učiníme, možná budeme pojednou překvapeni, kolik času nám zbývá.

Nemusíme bdít dlouho do noci, takže můžeme vstát o to dříve, abychom mohli den začít ranní modlitbou a krátkým rozjímáním. Máme čas promluvit s dětmi, pohrát, zazpívat a pomodlit se s nimi. Společný rozjímavý růženec a duchovní četba nám zajistí takovou podívanou, jaké není schopen žádný televizní režisér. Snad zjistíme, že to není tak docela nemožné, i ve všední den zajít na mši svatou a na křížovou cestu. V takové duchovní atmosféře se můžeme hlouběji zamyslet nad svým dosavadním životem, nad svými vztahy k Bohu, k bližním, k sobě a k pozemským věcem. Kdy jindy než v milostivém Jubilejním roce bychom se měli odhodlat alespoň na tři dny odejít do samoty duchovních cvičení, která vyústí v generální svatou zpověď, základ upřímného obrácení. To všechno se netýká pouze nás, to všechno se týká spolu s námi a v nás celé Církve. To je náš podíl na nesení kříže, který vleče Svátý otec již 22. rok na Golgotu smíření a obrácení.

Smířit se s Bohem, to neznamená pouze žádat o odpuštění svých vin, ale také se ztotožnit s jeho vůlí. Autentickým tlumočnickem Boží vůle je jeho zástupce zde na zemi. Nežijeme podle Boží vůle, jestliže nevěnujeme pozornost hlasu Svatého otce a počínáme si ve svém náboženském životě jen tak podle svého zdání.

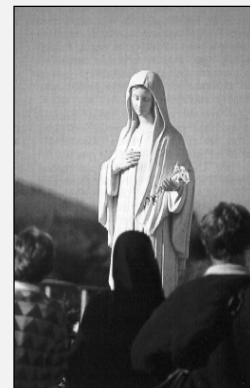
Když ve španělském obchodním domě vyhlásili zlevněný výprodej, přilákala vidina levného nákupu tolik lidí, že se v obchodním domě propadla podlaha.

Nezaslouží si mimořádná »sleva« Boží milosti, jakou nám nabízí postní doba Jubilejního roku, abychom vykročili ze svých dosavadních zvyklostí a pohodlnosti a obětovali něco pro její nabytí? Nemusíme mít obavy. Nic se s námi nepropadne!

-ar-

Poselství Královny míru

**Drahé děti,
probud'te se ze spánku nevěry a hříchu, neboť toto je čas milostí, který vám Bůh dává. Využijte tohoto času a žádejte od Boha milost uzdravení svého srdce, abyste srdcem hleděly na Boha i na člověka. Modlete se zvláštním způsobem za ty, kdo nepoznali Boží lásku, a dávejte svědectví svým životem, aby i oni poznali Boha a jeho nezměrnou lásku. Děkuji Vám, že jste přijaly mou výzvu.**

Medžugorje 25. 2. 2000

Kde je sen a kde je realita

V kolik hodin procitáme? Stává se, že jdeme večer spát, aniž bychom se byli probudili. Vstali jsme, zabývali jsme se svými záležitostmi – takřka bezděčně, aniž bychom procitli pro Boží přítomnost.

Kde je sen a kde je realita? Naše každodenní realita často probíhá v bdělém snění, aniž bychom si uvědomovali skutečnou realitu, realitu neviditelného světa, která jediná může dát smysl tomu, co je viditelné. Náš život se odvíjí jako film, který má začátek a konec, zatímco my jsme stvořeni pro věčnost – a Boží čas už je zde. Slova svaté Panny nám připomínají napomenutí sv. Pavla Římanům: „Víte přece, co znamená tento čas: že už nastane hodina, kdy je třeba se probít ze spánku. Neboť nyní je nám spása blíže než tehdy, když jsme uvěřili“ (Řím 13,11).

Toto bdění a tuto bdělost nazývali Otcové stráží srdce. Vskutku, procitnutí pro Boží přítomnost, to je procitnutí pro lásku, pro vědomí, že milujeme a jsme milováni. To je jediná realita, která skutečně je a která potrvá navždy.

Zatímco každodenní život podrobuje naše srdce drsné zkoušce a vede nás k zatvrzelosti v našich kontaktech s lidmi, čas strávený „srdce na Srdci“, ve vědomí milující Boží přítomnosti, nás zjemňuje a činí pokornými; a přesvědčuje nás, že Boží pohled, který spočívá na každé bytosti, je jako překypující projev jeho nezměrné lásky.

Bratr Efraim k poselství Královny míru, 25. 2. 2000

Můj Spasiteli, dej mi opravdovou, skutečnou lásku k Tobě, lásku, která se straní všeho, co se Ti nelíbí, která chce jen to, co Ty chceš, která odkládá všechnu marnivou závislost na stvoření, lásku, která působí a pracuje bez ustání a bez oddechu, konečně lásku, která se dovede pro Tebe obětovat, trpět a zcela se Ti odevzdat. Dej, abych Tě miloval až v přemíře, až k hrdinství v odříkání, v lásce k bližním a v úsilí o nejvyšší mravní dokonalost.

Kardinál Merry del Val

„Já jsem s vámi až do skonání světa“*

List Svatého otce k Velkému postu roku 2000 (dokončení)

I já si slibuji právě o Velkém postu roku 2000, že se stanu poutníkem do země Hospodinovy, k pramenům naší víry, abych tam oslavil dvoutisící jubileum vtělení. Vyzývám dnes každého křesťana, aby mě doprovázel svou modlitbou, zatímco já v různých etapách své pouti budu prosit o odpuštění a smíření za děti Církve i za celé lidstvo.

Průvodce obrácení vede ke smíření s Bohem a k plnosti nového života v Kristu. K životu víry, naděje a lásky. Tyto tři ctnosti, zvané »božské«, protože se vztahují přímo k Bohu v jeho tajemství, byly předmětem zvláštního prohlubování v tříleté přípravě na Velké jubileum. Slavení Svatého roku žádá od každého křesťana, aby svým životem vydával svědectví o těchto ctnostech plnějším a uvědomělejším způsobem.

Milost Jubilea podněcuje především k obnově osobní víry. Ona spočívá v přilnutí k hlásání velikonočního tajemství, skrze které věřící poznává, že v Kristu mrtvém a zmrtvýchvstalém se mu dostává spásy; odevzdává mu každodenně svůj vlastní život; přijímá to, co mu Pán ukládá, v jistotě, že Bůh ho miluje. Víra je »ANO« člověka Bohu, jeho »Amen«.

Příkladnou postavou věřícího pro židy, křesťany a muslimy je Abrahám: s důvěrou v zaslíbení následuje Boží hlas, který jej volá na neznámé stezky. Víra pomáhá objevovat znamení láskyplné Boží přítomnosti ve stvoření, v osobách, v událostech dějin a především v Kristově díle a je poselstvím, jež podněcuje člověka, aby viděl více než jen sebe, aby dohlédl přes pouhé zdání k onomu transcendentnu, kde se otevírá tajemství Boží lásky ke každému tvoru.

Milostí Jubilea nás Pán rovněž vybízí, abychom znovu probudili svou naději. V Kristu je totiž vykoupen i sám čas a otevírá se perspektiva radosti bez konce v plném společenství s Bohem. Čas křesťana se vyznačuje očekáváním věčné svatby, která je každý den anticipována v eucharistické hostině. S pohledem upřeným k ní *Duch a nevěsta volají: »Přijď!«* (Zj 22,17) a žije tak naději, která zbavuje čas stále se vracejícího strachu a dává mu jeho autentický smysl. S ctností naděje je křesťan svědkem, že mimo všechno zlo a všechna omezení obsahují v sobě dějiny zárodek dobra, kterému Pán dá dozrát v plnosti. Křesťan se tedy dívá k novému tisíciletí beze strachu

a čelí výzvám a očekáváním budoucnosti s pevnou důvěrou, která se rodí z víry v Pánovo zaslíbení.

A konečně s Jubileem nás Pán žádá, abychom znovu roznítili svou lásku. Království, které Kristus zjeví v plnosti na konci časů, je již přítomno tam, kde lidé žijí podle Boží vůle. Církev je povolána, aby vydávala svědectví o bratrství, pokoji a lásce, kterými se vyznačuje. Při této misi je si křesťanské společenství vědomo, že víra bez skutků je mrtvá (srov. Jak 2,17). A tak prostřednictvím lásky křesťan zviditelňuje Boží lásku k lidem, zjevenou v Kristu, a ukazuje tak jeho přítomnost ve světě až do skonání věků. Láska není pro křesťana pouhé gesto nebo ideál, nýbrž je, abych tak řekl, prodloužením přítomnosti Krista, který vydává sám sebe.

U příležitosti postní doby jsou všichni – ať už bohatí nebo chudí – povoláni, aby zpřítomňovali Kristovu lásku velkodušnými skutky dobročinnosti. V tomto Jubilejním roce je naše láska povolána, aby zvláštním způsobem ukazovala Kristovu lásku bratřím, kterým chybí to nejnужnější k životu, kteří se stali obětí hladu, násilí a nespravedlnosti. To je způsob, jak uskutečňovat naléhavost osvobození a bratrství, které jsou obsaženy již v Písmu svatém a které nám ukládá slavení Svatého roku. Dávné židovské jubileum totiž požadovalo, aby byli osvobozeni otroci, odpuštěny dluhy a aby bylo pomoheno chudým. Dnešní nová otroctví a ještě dramatičtější chudoba zraňují velké množství osob zvláště v tzv. zemích třetího světa. Je to výkřik bolesti a zoufalství, který by se měl setkat s pozorností a ochotností všech, kteří vykročili na jubilejní pouť. Jak můžeme požadovat milosti Jubilea, jestliže jsme necitelní k nouzi chudých, když se nesnažíme, abychom jim zajistili všechny nezbytné prostředky k důstojnému životu?

Kéž se milénium stane počátkem epochy, v níž konečně volání tolika lidí, kteří nemají ani životní minimum, dojde vyslyšení a bratrského přijetí. Vyzývám křesťany na nejrůznějších úrovních, aby se stali hybnou silou konkrétních iniciativ, které zajistí rovné rozdělování statků a podporu lidské plnosti pro každé individuum.

Já jsem s vámi až do skonání časů. Tato Kristova slova nás ujišťují, že v hlásání a prožívání evangelia lásky nejsme sami. I ve Velkém postu roku 2000 nás zvou, aby-

TVŮJ KŘÍŽ

Boží moudrost si od věčnosti vyhlédla kříž, který ti dala jako nejdražší dar svého srdce. Dříve než ti tento kříž poslal, spočinulo na něm jeho vševědoucí oko, promyslel jej svým božským rozumem a pozdravil svou moudrou spravedlností. Svým láskyplným smilováním jej prohřál, svými oběma rukama potěžkal, není-li o milimetr větší a o miligram těžší. A požehnal jej svým nejsvětějším jménem, pomazal svou milostí, provoněl svou útěchou a pak se ještě jednou podíval na tebe a na tvou odvahu. Pak teprve byl ti odeslán z nebe jako zvláštní Boží pozdrav, jako almužna jeho milosrdné lásky pro tebe.

Sv. František Saleský

chom se vrátili k Otci, který nás čeká s otevřenou náručí, aby nás přetvořil na živá a účinná znamení své milosrdné lásky.

Marii, Matce všech trpících a Matce Božího milosrdenství, svěřujeme své záměry a svá předsevzetí. Ona nechť je zářivou hvězdou naší cesty v novém tisíciletí.

S tímto přáním svolávám na všechny požehnaní Boha, v Trojici jediného, který je počátek a konec všech věcí, k němuž se až do skonání věků vznášá hymnus požehnaní a chvály: »Skrze Krista, s Kristem a v Kristu je tobě, Bože Otče všemohoucí, v jednotě Ducha svatého všechna čest a sláva po všechny věky věků. Amen.«

Castel Gandolfo 21. září 1999

Jan Pavel II.

Bolletino Vaticano

* Mt 28,20

Nejvýznamnější místa jubilejního putování (1)

Proč je římský papež hlavou celé Církve?

Ty jsi Petr, a na té skále postavím svou církev a brány pekla ji nepřemohou (Mt 16,18).

Z toho plyne: Kde je Petr, tam je jediná pravá Kristova církev podle zásady: **Ubi Petrus, ibi Ecclesia.**

Dnes po 2 000 letech víme, že Petr je první mezi apoštoly, viditelná hlava Církve, první papež, který kolem r. 42 přišel do Říma, zde se usadil a hlásal Kristovo evangelium. Právě na pahorku Vatikán byl za Neronova pronásledování ukřižován a pohřben nedaleko místa své mučednické smrti. Zde, na místě, kde se soustřeďovala úcta prvních křesťanů, vybudoval Konstantin první vatikánskou baziliku.

To je skutečnost nezvratně doložená v bezpečných dokladech (připomeňme si sv. Klementa, sv. Ignáce Antiošského, sv. Irene, abychom vyjmenovali ty nejdůležitější) a přijímaná věřícími celého světa. Od počátku se vědělo, že pod bazilikou, zasvěcenou Petrovi, se nachází jeho hrob, a tato bazilika zde byla zbudována, aby garantovala prvenství a nejvyšší pravomoc římského biskupa, Petrova nástupce a zástupce Krista pro celou církev. Nikdo se však neodvážil vztáhnout ruku k vykopávkám, aby viděl na vlastní oči nejdůležitější a nejvýznamnější hrob na světě.

»Petr je zde«

Byl to velký papež Pius XII., který záhy po svém zvolení pověřil vedením vykopávek Mons. Kaase. Práce se ujala jedna žena, Markéta Guarducciová, narozená r. 1902 ve Florencii, docentka epigrafie a řeckých starověkých památek na římské univerzitě »La

Místo hrobu apoštola Petra

Sapienza«. Je známá po celém světě svými studii a cca 400 publikacemi v Itálii i v zahraničí, z nichž jmenujme alespoň čtyři svazky *Inscriptiones creticae* (Řím 1955) a jiné čtyři svazky *Epigrafia greca* (1967-1978).

Ta s velkým zaujetím věnovala část svého života studiu hrobu sv. Petra ve Vatikánu a výsledkem jsou její dvě knihy: *La tomba di S. Pietro* (Hrob sv. Petra) a *Il primato della Chiesa di Roma* (Prvenství římské církve; Rusconi, Milán 1989, 1991).

O vykopávkách, které prováděl Mons. Kaas z příkazu Pia XII., Markéta Guarducciová vypráví: „Vědci, kteří prováděli výzkum v letech 1939-1949 pod bazilikou, našli skutečně uctívání hrob, nikoliv však ostatky sv. Petra. Pius XII. v rozhlasovém vánočním poselství r. 1950 položil otázku: „Byl skutečně nalezen Petrův hrob?“ A radostným hlasem sám odpovídá: „Ano, ano!“

Ukázalo se tedy jako pravdivé to, co v době papeže Zeffirina (199-217) napsal římský kněz Gaius proti Proclovi, příslušníkovi montanistické hereze, kterého volal, aby se přišel přesvědčit. »Kdybys ráčil přijít do Vatikánu, spatřil bys na Via Ostinense hroby těch, kteří založili tuto církev.« (Eusebius, Hist. Eccl., 25,6-7) Že tělesné pozůstatky byly uloženy v hrobě, který Gaius označil, to se potvrdilo již při prvních pracích v období 1939-1949, ale byla to právě Markéta Guarducciová, která obnovila tyto práce v r. 1952 s překvapujícími výsledky.

Pod současným papežským oltářem v bazilice sv. Petra byl nalezen hrobní výklenek, umístěný v současné zdi (kolem r. 150), pojmenovaný »červený« podle zvláště vzácné barvy četných sgrafitových nápisů, které archeoložka dešifrovala s patřičnou kompetencí. Všechny obsahují invokace k sv. Petrovi, ke kterému jsou někdy připojena jména Krista nebo Panny Marie s aklamací »vítězství«. Petrovo jméno je vyryto do symbolického klíče.“

Ve stejné hrobce na hrobě Valéria přečetla Guarducciová nápis: »*Petrus, roga pro sanctis hominibus chrestianis ad corpus tuum sepultis*« (Petře, pros za svaté křesťany pohřbené v blízkosti tvého těla). Je to evidentní prosba za křesťany pohřbené v sousedství apoštola, svědectví, že Petr byl pohřben zde a zde byl uctíván. Rozhodující význam měl jiný nápis, který přeložen z řečtiny znamená: »*Petr je zde uvnitř.*«

Tento nápis napsaný na »červené zdi« označuje přesné místo hrobu apoštola Petra.

Nejvyšší primát

Na základě těchto sgrafit archeoložka potvrdila, že již v r. 150 bylo toto místo cílem poutníků... Ale s hrobem našla také velkou část ostatků sv. Petra. Abychom se o tom dověděli více, citujme z knihy *La tomba di S. Pietro*: »Již v říjnu r. 1962 se prof. Corrento mohl věnovat zkoumání ostatků nalezených ve výklenku... Zkoušky se protáhly až do června 1963. V roce 1964 jsem dospěla s jistotou k identifikaci; v roce 1965 jsem publikovala poprvé dosažené výsledky. Výjimečné ostatky Petrovy pocházející z hrobu vědecky ověřeného po nejpřísnějším zkoumání ukazují s naprostou jistotou, že římská církev je založena ne pouze metaforicky, ale reálně na Petrovi, na ctihodných ostatcích jeho těla.« Kristův příslib »*Na té zbuduji svou církev*« (Mt 16,18) je uskutečněný také materiálně!

Svatý otec Pavel VI. ráno 26. června 1968, dva dni před závěrem »*Roku víry*« (1967-1968), který vyhlásil k 1 900. výročí mučednictví sv. Petra a Pavla, potvrdil během audience v chrámu sv. Petra: »*Byly provedeny s největší trpělivostí a pečlivostí nové výzkumy s výsledky, které podle úsudku vážených a moudrých osob pokládáme za pozitivní; také ostatky sv. Petra byly identifikovány způsobem, který*

Pokračování na str. 8

Hrob sv. apoštola Petra dnes

Zapomenuté pokání

13. května 2000 navštíví Jan Pavel II. opět Fatimu, aby zde pozvedl k úctě oltáře dvě děti, Františka a Hyacintu. Tato skutečnost nám nyní, v posledním roce století, připomíná trvalou aktuálnost poselství, která Matka Boží předala světu na počátku století.

Při třetím zjevení 13. července 1917, při tom nejvýznamnějším, se Maria opět vrací k důležitým motivům pokání, a to tentokrát ve formě imperativu: »Obětujte se za hříšníky a říkejte často, zvláště když přinášíte oběť: *Ó Ježíši, z lásky k Tobě a za obrácení hříšníků, na odčinění za urážky, jakých se dostává Neposkvrněnému Srdci Panny Marie.*«

Viděním pekla podtrhla Panna Maria vážnost situace. Slibuje mír, budeme-li konat to, co nám říká, jinak Rusko rozšíří své bludy po celém světě. Pak hovoří Maria, stejně jako v La Salettě, o zničení celých národů. Nakonec však bude její Neposkvrněné Srdce triumfovat a světu bude darováno období míru. V růženci si přeje doda-

tek, který vyjadřuje zcela jasně, že je hřích, nebe a peklo, ale také milosrdný Bůh, který nechce smrt hříšníka.

Tak jako kdysi Pán plakal nad Jeruzalémem, protože nepoznal čas svého navštívení, tak i Maria sdílí podobný osud. Když P. Fuente, postulátor blahověčené Hyacinty a Františka, směl Lucii navštívit v Coimbre, řekla mu ihned po přijetí:

»Otče, Madona je velice nespokojená, že se jí na její poselství z roku 1917 nedostalo odpovědi. Ani dobří, ani zlí si z toho nic nedělají. Dobří jdou po své cestě a vůbec nedbají na pokyny nebes; zlí krácejí dále po široké cestě záhuby, aniž by dbali na tresty, které jim hrozí. Věřte mi, otče, Bůh bude svět trestat... Myslete na všechny ty

duše, které padají do pekla, a to jen proto, že se nikdo nemodlí a nekoná pokání. To je důvod velkého zármutku nejsvětější Panny.

Otče, řekněte všem, že mi Madona často oznámila: „Mnoho národů zmizí z povrchu země; Rusko bude bičem, který Bůh použije, aby potrestal lidstvo, jestli si nevymodlí milost obrácení.“ Řekněte, že satan nastoupil k rozhodujícímu úderu proti Matce Boží. Co Ježíšovo Srdce a Neposkvrněné Srdce Panny Marie nejvíce zarmucuje, je zkaženost kněží a řeholníků. Satan ví, že když neodpovídají svému vznešenému povolání, mnoho duší strhnou spolu do pekla. Je nejvyšší čas, jak zastavit Boží tresty. Máme dva velmi účinné prostředky: modlitbu a oběti.

Šábel vsadil všechno na to, aby nás rozptýlil a vzal nám radost z modlitby. Je třeba lidem říct, že nesmějí už čekat, až uslyší další výzvu k pokání a k modlitbě od papeže, od biskupů, od kněží a vůbec od před-

stavených. Je nejvyšší čas, aby každý na vlastní odpovědnost dělal dobré skutky a obnovil svůj život podle přání Matky Boží.

Šábel chce ovládnout duše Bohu zasvěcené, aby uspal i ostatní v nekajícnosti. Vsadil všechno na jednu kartu, až k pokusu modernizovat řeholní život. To vede k neplodnosti duchovního života. ...Vzpomeňte si, otče, že Hyacintu pobízely ke svatosti dvě věci: smutek Matky Boží a vidění pekla.

Madona stojí jakoby mezi dvěma meči: na jedné straně vidí lidstvo zatvrzelé a lhostejné k ohlášeným trestům, a na druhé straně se musí dívat, jak znesvěcujeme svátosti a nedbáme na blížící se tresty, zatímco upadáme v nevěře a požívatnosti do materialismu. Madona výslovně řekla: „Blížíme se k posledním časům.“ Tato slova mi třikrát opakovala. – Nejdříve řekla, že šábel zahájil rozhodující boj, ze kterého může vzejít jen jeden vítěz. Buďto budeme s Bohem, nebo se satanem. Podruhé mi opakovala, že důležitým prostředkem k ochraně lidí je růženec a zasvě-

NEJVÝZNAMNĚJŠÍ MÍSTA JUBILEJNÍHO PUTOVÁNÍ – pokračování ze str. 7

můžeme považovat za přesvědčující, a vzdáváme za to chválu těm, kteří tomu věnovali své studium a dlouhou a velkou námahu.«

V tomto papežově projevu je zřejmý odkaz na Markétu Guarducciiovou. Významná hlava protestantů (kteří popírají Petřův a papežův primát) po této zprávě zběhla jako stěna. V síle nástupnictví a autority Petra, Kristova zástupce, vyhlásil papež Pavel VI. s neomylnou autoritou Krédo Božího lidu (česky vyšlo v Matici), jasnou a spolehlivou syntézu katolické víry v době, která více než kdy jindy vyžadovala jistotu, což byl spolu s encyklikou Humanae vitae největší počín pontifikátu Pavla VI.

Katolická církev, spravovaná papežem, biskupem Říma, je

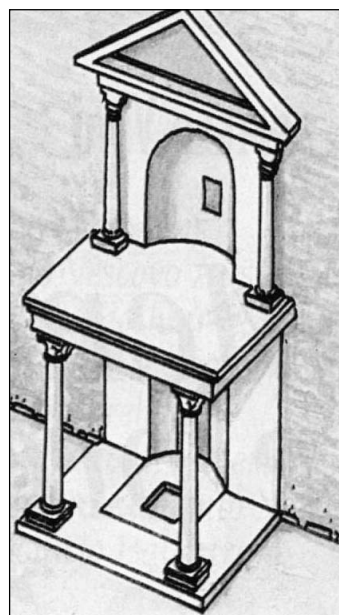
jedinou Církví, jedinou, kterou založil Ježíš Kristus, protože stojí na Petrovi, kterého vybral za univerzálního učitele a pastýře. Od jeho hrobu, z katedry v Římě na vatikánském pahorku, slyšíme dnes hlas božského Vykupitele: »Petře, utvrzuj své bratry« (Lk 22,32). »Pas mé ovce, pas mé beránky« (Jan 21,15-17). To je důvod, proč papež je hlavou celé Církve, to je důvod, proč se celý svět obrací k Římu a i ti nejvzdálenější, nejcizější se v nejtragičtějích okamžicích ptají: »Co říká, co dělá papež v Římě?«

Podle Il Messaggero 2/2000
Překlad -Iš-

Pozn.:
(Představte si, přátelé, jaký to musel být svátek, když apoštol Petr vítal na prahu ráje Mar-

kétu Guarducciiovou, když odešla z tohoto světa 2. září 1999 ve věku 97 let!)

Schéma hrobu sv. Petra

cení jejímu Neposkvrněnému Srdci.«

Jakkoliv jsou tato slova zdravující, dává nám velkou naději dopis, který Lucie napsala 13. dubna 1971 svému synovci P. José Valinhovi:

Milý otče Valinho,

z Vašeho dopisu jsem poznala, že Vám dělá velké starosti zmatek dnešní doby. Je opravdu velká škoda, že tak mnoho lidí se nechá vést **d'ábelskou vlnou**, která obchází svět. A jsou tak zaslepení, že to nevidí.

Nejhlavnější chybou je, že zanedbávají modlitbu, vzdalují se od Boha, ale bez Boha jim chybí úplně všechno, protože »beze mne nemůžete dělat nic« (Jan 15,5).

Co Vám proto nejvíce doporučuji: **Jděte před Nejsvětější svátostí a modlete se**. Tam najdete světlo, sílu a milost, kterou potřebujete, abyste ji mohl vytrvale předávat druhým. Veďte své svěření s **pokorou, mírností, ale současně zmužile**, protože především představení musejí pravdu hájit v úplnosti: **s rozhodností, spravedlností a láskou**. Proto je stále více nutné přibližovat se k Bohu, s Bohem projednávat všechny záležitosti dříve, než o nich mluvíme s tvory.

Jděte po této cestě a uvidíte, jak budete dosahovat před Nejsvětější svátostí více vědění, více světla, více síly, více milosti a vytrvalosti, než můžete získat z knih, studia nebo prostřednictvím některého tvora. **Nepokládejte nikdy čas strávený v modlitbě za ztracený**, a uvidíte, jak Vám Bůh propůjčuje světlo, sílu a milost, abyste **vykonal všechno, co od Vás žádá**.

A toto je obzvláště důležité: plnit Boží vůli, **být tam, kde nás chce mít**, a dělat všechno, co od nás žádá. Ale vždy s pokorou a v přesvědčení, že my ze sebe nejsme nic a Bůh sám pracuje skrze nás, aby uskutečnil své dílo.

Proto musíme všichni **prohlubovat svůj vnitřní život ve spojení s Bohem**, a toho můžeme dosáhnout **jen skrze modlitbu**. Čas nám může chybět na všechno, jen ne na modlitbu; uvidíme, jak **v kratším čase vykonáme mnohem více!** My všichni, ale zvláště představení, kteří obětují modlitbu kvůli materiálním věcem, jsou jako dutá prasklá trubice, která se může použít jen na šlehání bílku, takže vznikne pěna, ale ta se bez cukru neudrží, srazí se a vypadá jak pouhá voda. Proto Ježíš řekl: »Vy jste sůl země. Jestliže sůl ztratí svou sílu, není k ničemu a vyhodí se.« A protože tuto sílu můžeme obdržet jedině od Boha, musíme jít za ním, aby nám ji předal; takové přiblížení k Bohu se uskutečňuje **jedině v modlitbě, ve které duše potkává přímo Boha**.

Doporučuji to všem Vaším bratřím: vyzkoušejte si to, a pak mi můžete říct, zda mám pravdu. Jsem přesvědčena, že **nedostatek modlitby je největší zlo dnešního světa**, že je to důvodem, proč mnoho zasvěcených duší odpadá od Boha: vzdálily se od Boha a bez Boha sejdou na scestí. Lstivý d'ábel ví dobře, kde je naše slabá stránka a kde nás musí napadnout. Když nejsme pozorní a neozbrojíme se Boží silou, budeme poraženi; protože tato doba je velmi zlá a my jsme velmi slabí. Jen Boží síla nás může udržet.

Přijímejme všechno v klidu a vždy **s důvěrou v Boha**, on zná naši nemohoucnost a dokoná sám všechno, čeho my nejsme schopni.

Buďte v těsném sepětí v modlitbě a v oběti s naším Pánem.

*Sestra Lucie Dos Santos
I. C. D.*

Slova naší milé Paní a dopis sestry Lucie nechť jsou pro nás v tomto rozhodujícím roce pobídkou a pomocí v naší práci a v našem úsilí pro Boží království.

Opat Tomáš Nigl OSB

Z VYSTOUPENÍ NA EVROPSKÉM BISKUPSKÉM SYNODU

Církev musí dávat především příklad plného společenství víry, kultu a kázně... Novou evangelizaci je možno začít jen od jednoty jediné víry a jediné morálky, která je přijímána bez výhrad. Viditelná jednota bez stínů v každé místní církvi, mezi místními církvemi navzájem a především jednota s církví v Římě přitahuje lidi dobré vůle a podporuje jednotu ještě intenzivněji. Katolicita a apoštolskost Církve se projevuje v nasměrování a pokorné účtě ke Stolci sv. Petra.

Javiere Echevarria Rodriguez

Současný Evropan dychtí po štěstí. Náš kontinent udělal tabu z utrpení a smrti a odmítá je. Pokud jde o štěstí, Církev se musí opírat o eschatologické hlásání.

Kardinál G. Danneels, Brusel

Statistická čísla mohou ve skutečnosti jen prohloubit náš pesimismus. Ale jaké statistické hodnoty můžeme vyvodit z Velkého pátku? Při veřejném hlasování se těšil kriminálník Barabáš větší popularitě než Ježíš Kristus. Apoštolové v Getsemanech spali a později se rozprchli. Solidarita apoštolů s umírajícím Kristem obnáší pouhých 8 %. Současně se však ukazuje, že vykupitelská moc kříže a zmrtvýchvstání má mnohem větší význam než naše sociologické analýzy a naše pragmatické smýšlení.

Arcibiskup Zycinski, Lublin

Krise víry a naděje, kterou prožíváme, je třeba z velké části připsat skutečnosti, že křesťané se málo modlí. Bez modlitby víra mizí a naděje slábne.

Ludmila Grygeilová, Lateránská univerzita

Církev nás dělá Kristovými současníky. Víra v Ježíšovo společenství v Církvi není žádný výmysl nějaké skupiny, ale dar Duchů svatých, který nás s Církví spojuje. Skutečnost, že Petr jménem dvanácti vyznal víru v Krista (Ty jsi Kristus...) dokládá, že je to společenství s Petrem, které definuje, co se rozumí pod pojmem »my«.

Josef kardinál Ratzinger

Západoevropští lidé už nevěří, že Bůh jedná ve světě, že se stará o každou osobu... To vyžaduje novou katechezi, která vede ke křesťanské víře. První cíl spočívá v tom, obnovit a prohloubit osobní vztah ke Kristu.

Biskup Rudolf Koch, Basel

Při styku s nevěřícími a jejich kulturami nekončí poslání Církve u dialogu a výměny hodnot. Dialog má za cíl hlásání Božího slova a pozvání k víře v Krista.

Kardinál Poupard

Kněží, kteří zanedbávají božskou instituci svátosti smíření, stavějí svou naději na lidských aktivitách: Jestliže však dům nestaví Pán, marně se stavitelé namáhají.

Arcibiskup Pujak, Riga

Na obranu života

Svatý otec k členům Papežské akademie »Pro život« k 5. výročí vydání encykliky *Evangelium vitae*

Pokládám *Evangelium vitae* za ústřední dokument svého pontifikátu a ideální pokračování encykliky *Humanae vitae* svého předchůdce blahé paměti Pavla VI.

K encyklice *Evangelium vitae*, jejímuž publikování předcházelo mimořádné zasedání konzistoře a konzultace se všemi biskupy, mě vedly jako pohnutky perspektivy naděje pro budoucnost celého lidstva. Napsal jsem: »Všem členům Církve, lidu života a pro život adresuji tuto největší výzvu, abychom mohli společně dát tomuto světu nové znamení naděje a působit, aby vzrůstala spravedlnost a solidarita a upevnila se nová kultura lidského života, budující autentickou civilizaci pravdy a lásky.«

Život, pravda, láska: slova silně podněcující a stimulující poslání člověka ve světě. Ona jsou zakotvena v poselství Ježíše Krista, který je Cesta, Pravda a Život, ale jsou také vtisknuta do srdce a do tužeb každého člověka.

Zkušenost, kterou prožíváme uprostřed společnosti, které Církev s obnoveným úsilím přináší své poselství v průběhu těchto pěti let, konstatuje shodně dvojí skutečnost: na jedné straně přetrvávající obtíže, s jakými se poselství setkává ve světě, poznamenaném těžkými příznaky násilí a dekadence; na druhé straně neměnnou platnost tohoto poselství a skutečnost, že se mu dostalo společenského přijetí všude tam, kde společensví věřících odvážně a jednoduše tlumočí své poslání a dokáže zapůsobit na vnímavost lidí dobré vůle.

Existují fakta, která potvrzují s rostoucí jasností, jak politika a zákonodárství, které jsou proti životu, přivádějí společnost k úpadku nejen morálnímu, ale také demografickému a ekonomickému. Poselství encykliky může být tedy prezentováno nejen jako autentický návod k morální obrodě, ale také jako základní předpoklad občanského ozdravení.

Není tedy pravdou, že tento druh odmítavé mentality, jež vede k prosazování zákonů protivilících se životu – zákonů, které legalizují potraty, eutanazii, sterilizaci a regulaci porodnosti metodami, jež jsou v rozporu s životem a s důstojností manželství –, představuje něco nevyhnutelného a je tedy společenskou nutností. Naopak, ona představuje zárodek **zhroucení společnosti v jejích základech.**

Občanské a mravní svědomí nemůže přijmout takovou falešnou nevyhnutelnost, stejně jako nepřijímá ideu nevyhnutelnosti válek nebo etnických čistek.

Velkou pozornost zasluhují ty kapitoly encykliky, které se týkají vztahu mezi **občanským a mravním zákonem, a to pro jeho rostoucí význam, jaký má pro obrodu společenského života. Zde se žádá od pastýřů, věřících a všech lidí dobré vůle, zvláště od zákonodárců, nové a jednomyslné úsilí o úpravu nespravedlivých zákonů, které legitimují nebo tolerují takováto násilí.**

Nesmí se zanedbat nic, co směřuje k zamezení legalizovaného zločinu nebo co může alespoň přispět k omezení škod, jaké působí takové zákony, a to tím způsobem, že se udržuje živé vědomí zásadní povinnosti respektovat právo na život od prvního okamžiku **početí až do přirozené smrti lidské bytosti, a to i té nejposlednější a nejméně nadané.**

Ale druhé široké pole úkolů v obraně života se otevírá pro podnikavost společensví věřících: je to oblast **pastorační a výchovná**, které se týká čtvrtá část encykliky, jež přináší konkrétní návody pro budování nové kultury života. V těchto pěti letech vznikly v diecézích a ve farnostech četné iniciativy, ale mnoho ještě zbývá vykonat.

Autentickou pastorační v prospěch života není možno jednoduše delegovat na specifická hnutí, která pracují na sociálně politickém poli, i když jsou velmi záslužná. Musejí se stát nedílnou **součástí celocírkevní pastorační, protože jí patří úkol hlásat »evangelium života«.** Aby se tak dělo opravdu účinným způsobem, je třeba zapojit do díla všechny, ať už jde o přiměřené úrovně vzdělávání nebo služby nebo konkrétní struktury pro přijímání těch, kteří to potřebují.

To předpokládá především přípravu pastoračních pracovníků v seminářích a teologických institucích; požaduje to správnou a shodnou výuku morálky v různých formách katecheze a formování svědomí; a konečně to vyžaduje konkretizaci a zabezpečení oněch služeb, které je možno poskytovat všem osobám, které v obtížných situacích hledají potřebnou pomoc.

Pomocí sladěné výchovné aktivity v rodinách i ve školách se bude hledat takový

DENNÍ SEBEODEVZDÁNÍ

Pane Ježíši Kriste, ty jsi svým utrpením a smrtí vzal na sebe všechny naše viny a obmyl jsi nás krví, která vytekla z tvého proraženého boku. Tobě odevzdávám všechny své modlitby, práce a utrpení dnešního dne na smír za všechny naše viny, za které jsi i dnes nám daroval v Eucharistii svou odpouštějící lásku. Obětuji ti toto všechno za tvou Církev, které věnuješ svoji lásku, zvláště za ty záležitosti, za které máme prosit podle úmyslů Svatého otce.

způsob, aby tyto služby nabyly hodnotu »znamení« a poselství. Tak jako společensví potřebuje místo pro výkon kultu, tak musí pociťovat potřebu organizovat především **na diecézní úrovni výchovné a operativní služby pro ochranu lidského života, služby, které jsou plodem lásky a znamením životaschopnosti.**

Úpravu zákonů musí předcházet a provázet formace mentality a obyčejů na široké úrovni trpělivým a viditelným způsobem. Církev na tomto poli nic neopomine a nemůže se smířit s nedbalostí nebo trestuhodným mlčením.

Obracím se zvláštním způsobem především na ty mladé lidi, kteří jsou vnímaví pro úctu k hodnotám tělesnosti a především k samotné hodnotě počatého života: ať jsou prvními tvůrci a dobrodinci práce, která se děje na poli pastoračního života.

Obnovuji svou výzvu, s níž jsem se v encyklice obrátil na vědce a lékaře, na vychovatele, na rodiny a na všechny, kteří pracují v hromadných sdělovacích prostředcích, a zvláště pak na ty, kteří formují právní řád, a na zákonodárce. Bude to zásluhou úsilí všech, jestliže právo na život najde konkrétní aplikaci na tomto světě, kde je dostatek prostředků, pokud jen jsou dobře rozdělovány. Jen tak je možno překonat tento druh mlčky trpěné a kruté selekce, která nespravedlivě likviduje ty nejslabší.

Každý člověk dobré vůle nechť se cítí povolán, aby zmobilizoval své úsilí v této velké záležitosti. Ať jej posiluje přesvědčení, že **každý krok učiněný ve věci obrany práva na život a jeho konkrétní aplikace je krokem směrem k míru a civilizaci.**

V důvěře, že tato připomínka může vyvolat nové úsilí pro úkol ochrany života a pro šíření kultury života, svolávám na vás všechny a na ty, kteří vám pomáhají v tomto citlivém úseku, přimluvu Marie, »Jitřenky nového světa a Matky všech živých«, a uděluji vám apoštolské požehnání.

*Bolletino Vaticano 14. 2. 2000
Zvýraznění redakce Světla*

Svatý farář Arský 29

Myšlenka na vlastní smrt nemohla faráře Arského odradit, aby nerozvíjel další velké plány. Ještě koncem roku 1858 dal architektovi Bosanovi z Lyonu za úkol vypracovat projekt krásného kostela ke cti sv. Filomény. Chtěl mít něco obzvláště krásného. 2. dubna 1859 otevřel subskripci pro tuto stavbu a sám věnoval 1 000 franků. Stavba byla postavena po smrti faráře Vianneye a dnes slouží jako bazilika v Arsu.

Zdálo se, že farář tuší svůj konec. K svátku Božího Těla mu darovali drahocenná paramenta a Kateřina Lassagnová mu řekla: »Pane faráři, toto vzácné roucho vám může sloužit při procesích Božího Těla a jako podložka pod monstranci.«

Odpověděl s úsměvem: »Já už Nejsvětější svátost podruhé neponesu.«

A skutečně, procesí v roce 1858 ještě mohl vykonat, ale při oslavě tohoto svátku v roce 1859 byl již tak slabý, že se musel spokojit s tím, že u jednotlivých oltářů pouze udělil věřícím monstranci požehnání.

Když se Kateřina Lassagnová v roce 1858 odebrala do Cibeins, aby tam vyzvedla malou rentu, kterou přiznali faráři Vianneyovi, řekl jí farář: »To je naposled, co mohu přijmout tuto rentu.« A po chvíli dodal: »Ano, teď to bude naposled!«

»Již delší čas měl kašel,« pokračuje dál Kateřina Lassagnová, »který ho velmi sužoval.« Občas mu bylo sice lépe, ale v roce 1859 byl kašel tak zlý a houževnatý, že ho nemohly zmírnit žádné prostředky. Bylo to strašné, slyšet, jak kašle, když jsme mu nemohli pomoci. Když jej záchvaty kašle přepadly ve zpovědnici, musel na čas zpovídání přerušit. Jednoho dne komusi pověděl, že »lituje času, který ztrácí svým kašlem.«

Jiní očití svědkové potvrzují, že při těžkých záchvatech mu

vytryskly z očí slzy. Tak je k dispozici zpráva novináře Geoga Seigneura, který 16. srpna 1859, tedy 16 dní před farářovou smrtí, napsal: »V březnu tohoto roku jsem sám prošel cestu z Villefranche... Celá cesta byla plná poutníků. Jedni šli do Arsu, druzí se vraceli zpátky... Nikdy nezapomenu na nestrojený a slavnostní pohled, který se mi naskytl, když jsem přišel do vsi.

Četní poutníci, kteří nemohli najít místo v kostele, stáli u vchodu a v přilehlých uličkách a čekali, až budou moci vstoupit do kostela. Obraz faráře Vianneye bylo vidět všude ve všech oknech. Tu jak uděluje hodiny katechismu, tu jak vykonává návštěvu u nemocných. Obraz stál vždy mezi růženci, medailkami a svícemi.

Bylo 16 hodin, když jsem vstoupil do kostela. Farař byl ve zpovědnici. Sotva jsem poklekl, slyšel jsem zavzdychání, které bych nedokázal napodobit. Byl to výkřik bolesti z lítosti? Byl to výkřik lásky k Bohu? Opakovalo se to vždy po deseti minutách. Vyvolávala to nevýslovná únava faráře Arského. Ale tento výkřik bolesti se stával výkřikem lásky. Byla to žádost duše, která nebyla schopná vydechnout a která si chtěla opatřit vstup do nebe.

Farař se nacházel ve zpovědnici již od 2. hodiny ranní a zpovídal hned muže, hned ženy a děti. Jen dvakrát zpovídání přerušil: poprvé, aby sloužil mši svatou, podruhé při vzkazu z kazatelny, aby v době určené pro jídlo snědl něco polévky a dopřál si deset minut klidu, snad tak čtvrt hodinku si popovídal.

Pak to šlo dále, několik minut konal pobožnost se svátostným požehnáním, pak vedl od oltáře výuku náboženství, až do 21 hodin zpovídal, vrátil se na faru, aby v 1 hodinu opět vstával. Tak to šlo den za dnem.

Kolem 5. hodiny se dav dal do pohybu. Viděl jsem jednoho starce, který vycházel ze zpovědnice, oblečený do otrhané sutany a velmi hrubého kabátu. Byl celý vyhublý. Jeho tvář měla tvar srdce... široké čelo, pod ním zářily dvě oči jako diamanty. Jeho sněhobílé vlasy byly jako plátěný diadém.

Místo aby mu masy udělaly místo, všichni se k němu vrhli, každý se chtěl dotknout jeho pláště, jeho sutany, jeho vlasů nebo jeho kostnatých rukou.

Často se tlačem davem zapotácel sem a tam, mohl každým okamžikem upadnout na zem. Nechal všechno probíhat prostě, v tichosti a pokoře a pokoušel se najít si cestu, aniž by někoho odstrkoval...«

Své osobní setkání s farářem popisuje takto: »Večer jsem s ním promluvil... Co bych chtěl zdůraznit, je nadpřirozený

jas, který vychází z jeho duše. Jas, který se odráží na tváři a vyzařuje z jeho očí. Ještě ho vidím před sebou, jak se opírá o stůl v sakristii, ještě jsem pod dojmem podobnosti tohoto muže s naším Pánem a Spasitelem Ježíšem Kristem, zbičovaným a zmučeným Božím Synem. V tomto obraze se mi zjevil Vykupitel se svým rozdrásaným tělem, které bylo zahaleno jen závojem, s jeho viditelnými kostmi, s jeho pohledem obráceným k divákovi, aby mu připomněl slova Spasitele: „...sečetli všechny moje kosti“.«

Georg Seigneur končí svou zprávu slovy: »Ze všech sil se snažil o to, aby následoval svého Pána a tak se mu stal podobným. V něm se spojovalo utrpení s radostí. Čelo a tváře byly zbrzděné a chvílemi se zdálo, že vyjadřují tíživou bolest.«

(Pokračování)

Bolestný postní růženec

1. Který se pro nás krví potil

Je to jímavý pohled, který v každém zanechává hluboký dojem: Spasitel na Olivové hoře. Spasitel, který dosud mluvil a vystupoval jako ten, který má moc, stal se obrazem slabosti; ten který říkal: Nebojte se těch, kteří mohou zabít tělo, chvěje se na celém těle, protože jde vstříc mučednické smrti; on, který uměl těšit všechny zarmoucené a zoufalé, jeví se sám jako člověk bez útěchy a hledá posilu u apoštolů, u obyčejných lidí.

Proč to všechno? Z lásky k nám lidem, aby nás zbavil našich vin, vykročil na tuto cestu a tímto prostým způsobem nám projevuje svou spoluúčast na našem lidském osudu.

On věděl, že na nás často budou přicházet hodiny v Olivové zahradě, ve kterých bychom mohli ztratit všechnu odvahu a naději; má pro nás být útěchou vědomí: takovou hodinu zakusil sám vtělený Boží Syn a pravý Bůh.

Dále nám chce Ježíš ukázat, jak se v takových chvílích máme zachovat: v žádném případě nezoufat, nýbrž sepnout ruce a s důvěrou se modlit, ovšem s dodatkem: Avšak ne má, ale tvá vůle se staň!

Konečně je to proto, abychom nepochybovali o Otcově

dobrotě, jestliže nebudeme vyslyšeni tak, jak jsme prosili; Ježíš vzal na sebe celé a nejtěžší utrpení.

2. Který byl pro nás bičován

Zde prožíváme divadlo, které patří k nejukrutnějším v celých lidských dějinách. Několik silných mužů nemilosrdně bičuje řemeny, opatřenými kovovými háčky a kuličkami, obnažené tělo ubohé oběti, až se zmučený odsouzenec zhroutl ve své vlastní krvi. Tentokrát je touto obětí nevinný a nejvyšší Syn samého Boha.

Proč dovoluje Spasitel, aby se stal obětí takového mučení? Již ve Staré zákoně stojí odpo-

věd': *Po zádech mi orali oráči, vyorali dlouhé a široké brázdy (Ž 129,3).*

Zamysleme se, kterými hříchů jsem pozvedli biče na svého Pána?

3. Který byl pro nás korunován trním

Nikdy, co svět světem stojí, nebyla důstojnost člověka tak pošlapána jako nyní u Bohočlo-

věka Ježíše Krista. On je skutečný Král, Král, jemuž jsou podřízeni všichni vládcové. On je Král, který vládne od věků do věků.

A co zde musí prožívat? Dali mu na hlavu korunu, ale zhotovenou z dlouhých trnů; přehodili přes něho plášť, ale celý potrháný; dali mu do ruky žezlo, ale je to jen třtina. Poklekají před ním, ale jen proto, aby se mu rouhali; a z toho důvodu pokřikují: Buď zdrav, židovský králi! Krutější potupu a posměch si těžko lze představit. Jak muselo Ježíšovo Srdce trpět!

A proč? Aby odčinilo hříšnou lidskou ctižádost a pýchu. Jak mnoho lidí je bezcitných, protože se jim zdá, že někdo urazil jejich čest, a žijí celá léta v nepřátelství. Lidská ctižádost

pustoší lidské duše. Proto chce Kristus tak důsledně odčinit tyto hříchy.

4. Který pro nás nesl těžký kříž

Ježíš je odsouzen k smrti, a to k smrti nejkrutější a nejpotupnější. Jak se jeho lidská přirozenost musela vzpírat, když měla přijmout kříž při pomýšlení: na tomto kříži mám umřít krutou smrtí.

Ale přijal jej z lásky k nám, aby mohl na kříž přibít náš dlužní úpis. A také protože věděl, že i našim lidským osudem je často nesení kříže. Zatímco Ježíš, Boží Syn a pravý Bůh, kráčel křížovou cestou, naše křížová cesta, i když je těžká, se stává snesitelnější při pohledu na Pána, který nese kříž dobrovolně z lásky k nám.

Jak se Marii sevřelo srdce, když jej potkala a doprovázela. Musela stále myslet na to: Můj

Syn je odsouzen k smrti a za chvíli bude poprava provedena. To byla nejtěžší cesta Mariina života. Ale jistě i v jejím Srdci bylo napsáno: Chci přinést spolu se svým Synem tuto strašnou oběť, aby ubozí lidé nebyli zatraceni.

Z lásky k Ježíši a Marii i my nesme odevzdaně svůj kříž pro záchranu ubohých duší. Ježíš nás zve k této cestě.

5. Který byl pro nás byl ukřižován

Stojíme pod křížem našeho nejdražšího Vykupitele. Jeho utrpení a jeho oběť dosahuje vrcholu. Nejsme to my, za koho se beze zbytku obětoval?

Ačkoliv mu patří celý vesmír, odebrali mu i jeho šat a zůstává mu jen kříž jako smrtelné lože. Od hlavy až k patě není na něm zdravého místa (Iz 1,6). Po celé zemi platil za největšího divotvůrce, za svatého proroka, ano, za Mesiáše. A nyní si myslí téměř všichni: Naši nejvyšší velekněží, naše náboženská vrchnost jej dala popravit, protože byl skutečně podvodník a zločinec.

To všechno přijímá Ježíš jen z lásky k nám. Co můžeme my obětovat jemu za svou spásu?

Maria, Matko bolesti, vypros nám milost, abychom přemáhali sklony k hříchu, aby Ježíšovo utrpení a smrt nebyly pro nás marné.

P. Bernard Sirch OSB

Mateřská láska

O daru života, který zplodil další lásku

Farnost sv. Cesaria ve Fano prožívala 6. února mimořádnou slavnost. Před celým farním společenstvím slavila svou svatbu Markéta, žena, která se podle předpokladů a mentality neměla vůbec narodit. Celý příběh nám vypráví farář, svědek celého tohoto lidského osudu, který je jako maják i jako výstraha. Maják ukazující cestu života, který nás nikdy nepřestává udivovat, a výstraha pro ty, kteří příliš snadno opouštějí cestu života a osobují si právo, které jim nikdy nemůže patřit.

Jsem knězem farnosti v diecézi Fano, nyní farář u sv. Cesaria ve Fano. V roce 1976 jsem vyučoval náboženství na Státním institutu Olivetti ve Fano. V posledním ročníku jsem měl dva žáky, snoubence: Karlu Radiovou a Daniela Iacucchio. Měl jsem k nim velice srdečný vztah, byli inteligentní a živí, a také proto, že toto důležité období, které prožívali, je nutilo k zájmům, které jsou poněkud vzdálené od životních programů.

Když jsem se v r. 1977 stal farářem, oni byli první, kdo mě navštívili: složili zertovnou báseň, která končila slibem, že chtějí založit hezkou rodinu. Náš vztah se stále prohluboval v rozhovorech a vzájemně účtě: konstatoval jsem s údivem, že škola a život nemusejí mít stejný úsudek o stejných lidech. Nakonec slavili svou svatbu.

Když Karla čekala první dítě, řekla mi, že má obavy, protože se v místě šířila epidemie zarděnek. Dal jsem jí nějaká doporučení. V dalších dnech v obavě, že se nakazila, podstoupila vyšetření. Výsledek se zdál uspokojující, protože určité náznaky byly vyhodnoceny jako pravděpodobná alergie. Ale během několika dnů propukla akutní forma zarděnek. Gynekolog vysvětlil možné riziko. Jelikož Karla byla na počátku druhého měsíce těhotenství, poučil ji o procentuální pravděpodobnosti, že její dítě bude handicapované. Ošetřující lékař odeslal budoucí mat-

ku do nemocnice k vyšetření a provedení potratu.

Když se Karla dověděla o důvodu vyšetření, odmítla potrat s odůvodněním, že chce zachovat svou identitu matky, která je dárkyně života. V tu dobu jsme s mladými manželi vedli řadu rozhovorů. Zdálo se mi, že jim musím vysvětlit, že nestačí velkodušnost přijmout jakékoli dítě z obavy, aby nezabili dítě, které je zdravé; bylo potřebné přivést je k plně účtě a respektování života, i když je to život nemocný nebo neužitečný. Bylo nutné je plně připravit

na eventualitu, že dítě bude postižené.

Pochopili hodnotu života a začali ho bránit. Když lékař předepsal znovu vyšetření kvůli potratu, odpověděli, že milují své počaté dítě a chtějí je přijmout za každou cenu. Byli připraveni na každou eventualitu.

A co se nestalo: I osoby tradičně dobré začaly odsuzovat jejich rozhodnutí a jejich výtky jen ztěžovaly obtížnou cestu mladých manželů.

Doba čekání na porod se zdála příliš dlouhá, ale posilovala je modlitba a důvěra. 10. srpna 1978 se narodila Markétka: byla krásná a zcela zdravá. Byla jako křehký kvítek, vzácný a milovaný.

Bylo to velké svědectví pro celou farnost, sledovat drama rodičů a vidět ten malý živý zážrak, který by byl egoismus odsoudil do popelnice.

Přišel biskup Mons. Costanzo Micci, prezident národní komise pro rodinu, aby 5. listopadu udělil Markétce křest.

Od toho dne každý rok, když se ve farnosti slaví Den života, Daniel, Karla a Markétka byli živým svědectvím uprostřed farního společenství.

Pak se narodila Viola. Daniel získal pozhennání výnosné práce, rodina žila v jednotě a klidu. Běžela léta: křesťanská výchova, svátosti, společenství, výběr přátel, růst víry, chápání hodnot...

Markéta absolvovala lyceum a nastoupila na univerzitu. Poznala Mirka. Mají se rádi a chtějí se vzít. 6. února, v neděli, kdy farnost slavila Den života, se konala jejich svatba.

Láska jedné matky se stala životem a život plodí další lásku.

Opravdu. Když Bůh žádá, žádá, aby dal: Karla a Daniel to opakují s láskou a vděčností. Život a láska mluví o sobě, jejich slovo může každý slyšet ve svém srdci.

Piergiorgio Giorgini
L'Osservatore Romano
7-8/2 2000
Překlad -ls-

Reinhold Ortner – na aktuální téma...

Moje pravda – tvoje pravda

Když někdo chce své mravní chování prohlásit za pravdu

»Od nikoho si nenechám nic nařizovat,« namítl mi nedávno jeden známý. Mluvil jsem o tom, že musíme uznávat vždy trvale platné etické hodnoty. »Eticky správné je pro mě to, co já sám za správné uznávám,« odpověděl mi.

Pluralitní dezorientace se kolem dokola stále více šíří. Lidem dnešní společnosti chybí vyhraněný profil mravního pojetí o tom, co je vlastně správné, resp. špatné. Proto nemohou přesvědčivě odpovědět na otázku o správném mravním jednání. A přece spor o správnost jednání a chování hraje stále velkou roli. Vyjadřují to četné dopisy. Odkud by jinak pramenily protichůdné listy a nározy? Zřejmě ovšem schází všeobec-

ně přijímaný konsenzus o tom, co je závaznou normou jednání. Pro stále větší počet lidí je jejich subjektivní mínění o správnosti jejich jednání současně nesporným měřítkem etické správnosti. Typický pro toto přesvědčení je tento argument: »Jestliže něco pokládám za dobré a správné, pak to taky je dobré a správné.«

Často však někdo neschvaluje jednání druhého, jehož subjektivní interpretace není ve shodě s tím, co on pokládá za správné. Například pokud jde o sexuální etiku, o odpovědnost za životní prostředí, při schvalování eutanazie. Zeptal jsem se jednoho známého, zda už přemýšlel o tom, že každý problém má dvě stránky. »Ne,« odpově-

děl, »a které?« »Tu vaši a „falešnou“,« odpověděl jsem. Podíval se na mě uraženě a bez pozdravu odešel. Jak to řekl Mark Twain? »Máme rádi lidi, kteří řeknou otevřeně, co si myslí, pokud myslí stejně jako my.«

Ale žerty stranou: Otázku o tom, co je eticky správné a pravdivé, nelze rozhodovat podle osobní chuti. Tady se nejedná o to, zda jsou hezčí modré nebo žluté šaty nebo zda je lepší dovolená v Norsku nebo v Indonésii. V takových a podobných věcech můžeme mít zcela odlišné subjektivní mínění.

Musíme se však ptát: Kde končí subjektivní obliba osobního životního stylu? Kde je hranice, na které mi druhý člo-

o
věk může oprávněně říct: »To, co děláš, je eticky nesprávné.« »To, jak se chováš, je zlé?« Kde končí »správné« a začíná »špatné?« Odkud bere někdo odůvodněné oprávnění předkládat mi závaznou etickou normu?

Například před nedávnem demonstrovali lidé proti skinheadům, kteří hlásají nenávisť k cizincům. Rozhořčeně dávali najevo: »Vaše chování je špatné a zavrženíhodné.« To byly jednoznačné etické soudy a odsouzení. Proč nikdo neřekl: »My respektujeme vaše přesvědčení, že svoje jednání pokládáte za správné. Každý má právo se svobodně rozhodnout, co je dobré a co je špatné. My si myslíme to, a vy zase ono?«

Nikoliv, to nikdo z demonstrantů neřekl, a zcela správně, jak se domnívám. Ale já se ptám: Jak to, že v tomto případě jsou tito lidé ve svém etickém soudu tak netolerantní, zatímco v jiných životních otázkách, například v otázce potratů anebo vůči proticírkevním a protipapežským skupinám, jsou tak velkodušně tolerantní? Odkud berou svůj úsudek, že jedno jednání je špatné, a druhé jim nevadí? Odkud berou svá kritéria a své normy?

Dlouhá léta jsem pozoroval lidi a ptal jsem se jich, o co se opírají, když svoje chování zdůvodňují, a chování jiných odsuzují. Často jsem slyšel odpověď: »Moje pravda je především moje vlastní pravda. Tu získávám ze svého svědomí. Mé svědomí se opět orientuje podle mínění většiny. Co většina pokládá za správné, nemůže být špatné.« To je velmi nebezpečné svědomí, protože tím se dají ospravedlnit nacionalistické i komunistické zločiny. Nikoliv. »Pravda nemá nic společného s tím, o čem je předsvědčena většina.« (Paul Claudel)

Musíme vážně přemýšlet o tom, které hodnoty nemůže nikdo popírat. To jsou pravé hodnoty, které nám daroval Bůh: Láska, spravedlnost, život, věrnost, mír, pokora, abych vyjmenoval jen ty nejdůležitější. Jen ty jsou platné bez časového omezení. Bůh vložil do každé lidské duše touhu po těchto hodnotách. Proto jenom ony představují pro naše svědomí základní normu, ke které musíme vztahovat každé své etické rozhodnutí.

A ještě něco. Často se tvrdí, že hodnoty se »mění«. Ale tyto hodnoty se měnit nemohou, protože mají svůj původ v Bohu. Změnilo se něco jiného: Ochota dnešních lidí tyto hodnoty bezpodmínečně přijímat.

*Der Fels 2/2000
Překlad Iš-*

Bazilika Nanebevzetí Panny Marie na Starém Brně: Po celou svatopostní dobu se budou konat v bazilice pobožnosti křížové cesty každý pátek a neděli. Během „zimního času“ budou začínat v 16.15 hod. Během „letního času“ od 26. 3. (včetně) budou začínat v 17.45 hod.

HORA MATKY BOŽÍ – KRÁLÍKY EXERCIE V ROCE 2000

3. 4. – 7. 4. pro ženy (bez omezení věku), přednáší P. Bláha CSsR;
10. 4. – 14. 4. pro ženy, muže, manželské páry, přednáší P. Groz CSsR;
11. 9. – 15. 9. pro ženy (bez omezení věku), přednáší P. Bláha CSsR;
23. 10. – 27. 10. pro ženy (bez omezení věku), přednáší P. Jedlička CSsR;
6. 11. – 10. 11. pro ženy (bez omezení věku), přednáší P. Jedlička CSsR;
13. 11. – 17. 11. pro ženy, muže, manželské páry, přednáší P. Groz CSsR.

Přijďte na exercie v Jubilejním roce 2000, v němž oslavíme 300 let od založení poutního kostela.

Začátek exercií je první uvedený den v 18.00 hod., zakončení poslední den ráno. Poplatek pro laiky činí 850 Kč. Přihlášky přijímáme jen písemně na adrese **Poutní dům, Hora Matky Boží 561 69 Králíky, dotazy na tel. 0446/63 11 78.**

Dále Poutní dům nabízí letní i zimní rekreační pobyty, školy v přírodě, semináře, školení, svatby a jiné oslavy při různých životních příležitostech.

Pátek 24. 3. 2000 v 16.00 hod. – Kyjov, římskokatolický kostel – Mistr Jan Hus – přednáška s besedou s P. ThLic. PhDr. Františkem J. Holečkem OM z Vranova u Brna. Závěry činnosti husovské komise, symposium o M. Janu Husovi v Římě, výsledky nejnovějšího historického bádání.

Pouť olomoucké arcidiecéze do chrámu Zvěstování Páně ve Šternberku i v sobotu 25. března – jubilejní Den manželů s obnovou manželských slibů i 8.00 hod. – poutní mše sv. farnosti i 10.00 hod. – pontifikální mše sv. otce arcibiskupa s jubilejní obnovou manželských slibů i 15.00 hod. – svátostné požehnání. Při mši sv. je možné získat plnomocné odpustky, ovoce Velkého jubilea. Prosíme poutníky, kteří přijedou autobusy, aby dopředu informovali Farní úřad ve Šternberku, tel. 0643/41 37 14.

INTERNETOVÁ ADRESA SVĚTLA
<http://www.ova.inecnet.cz/svetlo>
e-mail: svetlo@ova.inecnet.cz

PROGRAM PAPEŽSKÉ NÁŠTĚVY SVATÉ ZEMĚ A JEHO PŘENOSY V POLSKÉ TELEVIZI

21. března 7.50–10.35 hod. (TVP 1) – mše svatá v Ammanu, Jordánsko i 14.35 až 15.20 hod. (TVP 2) – u Jordánu na místě křtu i 16.20–17.10 hod. (TVP 2) – uvítání v Tel Avivu

22. března 8.50–11.40 hod. (TVP 1) – mše svatá v Betlémě i 14.35–15.05 hod. (TVP 2) – v jeskyni Narození i 16.05–17.15 hod. (TVP 2) – v táboře utečenců v Dheisheh

23. března 7.20–8.30 hod. (TVP 1) – mše svatá ve Večeřadle i 10.50–11.40 hod. (TVP 1) – mauzoleum, památky Jad Vashem v Jeruzalémě i 15.50–17.10 hod. (TVP 2) – mezináboženské setkání v chrámu Notre Dame v Jeruzalémě

24. března 8.50–11.40 hod. (TVP 1) – mše svatá na hoře Blahoslavenství i 16.20–18.10 hod. (TVP 2) – ekumenické setkání v Getsemanech

26. března 11.20–14.10 hod. (TVP 1) – mše svatá v bazilice Božího hrobu i 17.05 až 18.10 hod. (TVP 2) – rozloučení v Tel Avivu

Redakce Setkání nabízí: *Cesta, pravda, život – postila otce Karla – slovo Boží na vlnách Svobodné Evropy (1980–1995).* Kázání Mons. Karla Fořta ze všech nedělí a svátků liturgického roku – cyklus A, B, C – která proslavil při mši sv. v kostele sv. Štěpána v Mnichově, jež vysílalo Radio Svobodná Evropa (423 stran, brož., cena 59 Kč + poštovné).

Kalendář slavení Velkého jubilea – informace o akcích, které se týkají oslav Velkého jubilea 2000 – v Římě a v naší republice vč. doprovodných akcí, fotografie našich i světových významných poutních míst, tablo všech našich biskupů (*barevná publikace A4 na křídovém papíru, 64 stran, brož., cena 30 Kč + poštovné*).

Objednávky zasílejte na adresu: Redakce Setkání, Kanovnická 10, 370 01 České Budějovice, tel./fax 038/635 94 81, e-mail: duha@vol.cz

NABÍDKA DUCHOVNÍCH CVIČENÍ NA ROK 2000

Vedení cvičení: P. ing. Stanislav Weigel, Nad Bertramkou 10, 150 00 Praha 5, Smíchov, tel. 02/55 18 80. Přihlášky písemně na adrese vedoucího cvičení.

Velehrad 17. 3. – 19. 3. 2000 – „Panna Maria – Znamení času“. Místo konání: Poutní a exerciční dům Stojanov, 687 06 Velehrad, tel. 0632/714 20. Zahájení v pátek, 17. 3. v 18.00 hod. Ukončení v neděli 19. 3. ve 13.00 hod. Přihlášky v místě konání.

Králíky 24. 3. – 26. 3. 2000 – „Panna Maria – Znamení času“. Místo konání: Poutní dům Králíky, Hora Matky Boží, 561 69 Králíky tel./fax 0446/63 11 78. Zahájení v pátek 24. 3. v 18.00 hod. Ukončení v neděli, 26. 3. ve 13.00 hod. Přihlášky v místě konání.

**VATIKÁN ZAMĚŠTNÁVÁ
4 058 OSOB**

Vatikán v současné době zaměstnává 4 058 pracovníků. Z toho je 1 206 kněží a řeholních osob a 2 852 laiků, z nichž je 453 žen. Z celkového počtu je 771 diecézních kněží, 295 řeholníků a 140 řádových sester. U Svatého stolce s jeho kongregacemi, radami a komisemi je zaměstnáno 2 581 osob. Při radě, která pečuje především o správní záležitosti včetně vatikánských muzeí, je zaměstnáno celkem 1 477 lidí. Zatímco duchovních je v této oblasti pouze 34, u Svatého stolce je jich 1 032, tedy téměř polovina.

22. února oslavila římská kurie svátek Stolce sv. Petra, apoštola, jako svůj specifický svátek v rámci oslav roku Velkého jubilea.

**BISKUP ŠKARVADA V ŘÍMĚ
A V USA**

Biskup Jaroslav Škarvada se zúčastnil valné hromady české exilové katolické organizace „Velehrad“, která se v úterý 22. února konala v Římě. Mons. Jaroslav Škarvada je generálním vikářem pražské

arcidiecéze a zároveň předsedou římského Velehradu. Valná hromada Velehradu se koná pravidelně každý rok na základě stanov.

Dějiny římského Velehradu sahají do 50. let tohoto století, kdy byla v Londýně založena exilová Cyrilometodějská liga. Z této ligy později vznikla Křesťanská akademie (KA), která přesídlila do Říma. Důležitou činností KA bylo vydávání české náboženské a filozofické literatury a měsíčníku Nový život, jenž vychází dodnes. KA se však zabývala i aktivitami na poli pastoračním, sociálním a kulturním. Veškerou tuto činnost sjednotil po svém příchodu do římského exilu (1965) tehdejší pražský arcibiskup kardinál Josef Beran ve středisku Velehrad. Ten se stal samostatnou právní osobou uznanou italským státem, a mohl tak získat poutnický dům nedaleko Vatikánu, který dodnes poskytuje své služby poutníkům z České republiky i ze světa. Pro českou exilovou mládež byl zakoupen dům ve Sv. Martině v jihotyrolských Alpách. Z Říma odletěl biskup Škarvada ve čtvrtek 24. 2. do USA, kde se v Chicagu zúčastnil rovněž zasedání tamějš-

šího Velehradu, u jehož založení sám stál. Při této příležitosti uvedl biskup Škarvada do úřadu rovněž nového duchovního správce české misie P. Dušana Hladíka, který v této funkci vystřídá dlouholetého krajského faráře, benediktinského kněze P. Vojtěcha Víta OSB. P. Vít se vrátí do své staré vlasti a jeho novým působištěm bude pražský benediktinský klášter na Břevnově. Života české katolické misie v Chicagu se dodnes zúčastňuje několik tisíc lidí, kteří se hlásí ke svému původu, a středisko Velehrad vydává i krajské noviny Hlas národa. Koordinace duchovní služby českým katolíkům v Americe, ale i jinde ve světě byla v loňském roce svěřena brněnskému světitelmu biskupovi Petru Esterkovi, který trvale žije v Los Angeles.

-ČBK-

Minerální vody a zdraví – přednáška s besedou o lázních v obci Skalka na Prostějovsku. Historii a současnost přiblíží ing. K. Drozda, starosta obce. Přednáška se koná 12. března 2000 (Ne) v 15.00 hod. v Městské knihovně Kyjov. Přítomní obdrží zdarma skaleckou minerálku ze čtyř pramenů.

Liturgická čtení

Neděle 12. 3. – 1. neděle postní

1. čt.: Gn 9,8–15
Ž 25(24),4–5ab.6+7bc.8–9   Odp.: srov. 10
2. čt.: 1 Petr 3,18–22
Ev.: Mk 1,12–15

Pondělí 13. 3. – ferie

1. čt.: Lv 19,1–2.11–18
Ž 19(18),8.9.10.15   Odp.: Jan 6,63b
Ev.: Mt 25,31–46

Úterý 14. 3. – ferie

1. čt.: Iz 55,10–11
Ž 34(33),4–5.6–7.16–17.18–19   Odp.: 18b
Ev.: Mt 6,7–15

Středa 15. 3. – ferie

1. čt.: Jon 3,1–10
Ž 51(50),3–4.12–13.18–19   Odp.: 19b
Ev.: Lk 11,29–32

Čtvrtek 16. 3. – ferie

1. čt.: Est 14,1.3–5.12–14
Ž 138(137),1–2a.2bc–3.7c–8   Odp.: 3a
Ev.: Mt 7,7–12

Pátek 17. 3. – připomínka sv. Patrika

1. čt.: Ez 18,21–281
Ž 130(129),1–2.3–4ab.4c–6.7–8   Odp.: 3
Ev.: Mt 5,20–26

Sobota 18. 3. – připomínka sv. Cyrila Jeruzalémského

1. čt.: Dt 26,16–19
Ž 119(118),1–2.4–5.7–8   Odp.: 1
Ev.: Mt 5,43–48

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne:	NE 12.3.	PO 13.3.	ÚT 14.3.	ST 15.3.	ČT 16.3.	PÁ 17.3.	SO 18.3.
Antifona	270	270	270	270	270	270	270
Žalm	783	783	783	783	783	783	783
Ranní chvály:							
Hymnus	270	270	272	271	272	271	272
Antifony	288	828	843	858	874	890	906
Žalmy	813	828	843	858	874	890	906
Kr. čtení a zpěv	288	292	295	298	302	305	309
Antifona k Zach. kantiku	288	292	296	299	302	306	309
Prosby	289	292	296	299	302	306	309
Záv. modlitba	289	293	296	300	303	306	310
Modlitba během dne:							
Hymnus	273	273	273	273	273	273	273
Antifony	273	273	273	273	273	273	273
Žalmy	818	833	849	863	879	895	911
Krátké čtení	289	293	296	300	303	307	310
Záv. modlitba	289	293	296	300	303	306	310
Nešpory: SO							
Hymnus	268	268	268	269	268	269	268
Antifony	286	290	838	853	868	884	900
Žalmy	808	823	838	853	868	884	916
Kr. čtení a zpěv	286	291	294	297	301	304	311
Ant. ke kant. P. M.	287	291	294	298	301	304	312
Prosby	287	291	295	298	301	305	312
Záv. modlitba	289	289	293	296	300	303	314
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1260

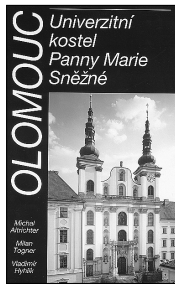
MCM s. r. o. nabízí...

V PRODEJNĚ MCM s. r. o., WURMOVA 9,
771 11 OLMOUC, MŮŽETE ZAKOUPIT:

**Michal Altrichter, Milan Togner,
Vladimír Hyhlík**
**OLMOUC – UNIVERZITNÍ KOSTEL
PANNY MARIE SNĚŽNÉ**

Odborná příručka, která vyšla v edici Církevní památky jako svazek 23. Vydala Historická společnost Starý Velehrad, redigoval prof. PhDr. Miloslav Pojsl.

Brož., zúž. A5, 28 stran, 18 Kč

Svíce – paškál

1 KG ZA 122 Kč, 2 KG ZA 244 Kč, 3 KG ZA 350 Kč,
7 KG ZA 760 Kč

Svíce – obětinky 1 KS ZA 1,50 Kč

SHLÉDNI NA NAŠE PROSBY

Adorace za obnovu rodin a kněžská povolání, které upravil a redakčně zpracoval Mons. Milán Kouba na základě písemných příprav pro adorace poskytnutých kněžími – absolventy Arcibiskupského kněžského semináře v Olomouci. Kromě 22 adorací kniha obsahuje také liturgické předpisy pro výstav Nejsvětější svátosti a modlitby k svátostnému požehnání.

Váz., B5, 128 stran, 110 Kč

Pozn.: Objednávky uvedené publikace pošlete výhradně na adresu Arcibiskupství olomoucké, sekretariát generálního vikáře, Biskupské nám. 2, 771 01 Olomouc. V prodejnách MCM se tento titul neprodává.

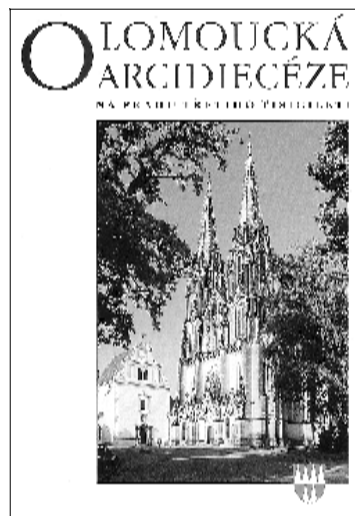

Uvedené knihy si můžete objednat na adrese:

**Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1**

František Odehnal
**OLMOUČKÁ ARCIDIECÉZE
na prahu třetího tisíciletí**

Publikace podává základní informace o olomoucké arcidiecézi od její bohaté historie až po současný život. Čtenář se jejím prostřednictvím seznámí s organizací a bohatým životem arcidiecéze (kurie, kapituly, seminář, teologická fakulta, řády aj.), s činností jednotlivých pastoračních center, s rozsáhlou působností Charity a s mnohým dalším. Každá jednotlivá kapitola je doprovázena fotografiemi. Jsou zde zařazeny rovněž přehledné tabulky, historická schémata a mapy (např. diecéze, nové kostely, poutní místa, charitní domy a zařízení). Publikace by neměla chybět zejména v rukou těch, kteří se jakýmkoli způsobem podílejí na životě farností a arcidiecéze (pastorační pomocníci, katecheti, scholy, varhaníci, kostelníci).

*Brož., formát A4,
96 stran s barevnými fotografiemi na křídovém papíře
+ mapa arcidiecéze
a organizační schéma diecéze
samostatně jako příloha.*

*Publikace má dárkový charakter. Cena 176 Kč.
Pro olomoucké arcibiskupství
vydalo nakladatelství
Mgr. Jiří Burget.*

**Pláceno převodem
706 035**

Novinově vylatné

Odesílatel:

**Matice cyrilometodějská s. r. o.
EXPEDICE
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1**

SVĚTLO – týdeník Matice cyrilometodějské. Vydává a tiskne Matice cyrilometodějská v Olomouci v nakladatelství Matice cyrilometodějské, s. r. o., Olomouc. Šéfredaktor Josef Vlček. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č.j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bílady v oblasti víry a mravů. Neznamená to však, že udělovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc I.; telefon a fax 068/522 28 03 (e-mail: svetlo@ova.inenet.cz; http://www.ova.inenet.cz/svetlo). Registrční značka MK ČR 7225. Podávání novinových zásilek povoleno Oblastní správou pošt v Ostravě č.j. 2363/93-P/1 ze dne 23. 8. 1993. OBJEDNÁVKY VYŘIZUJE ADMINISTRACE TÝDENÍKU. Administrace pro Slovenskou republiku: RODENY, Vinohradníka 11, 949 01 Nitra, telefon 0042187/41 83 83; podávání novinových zásilek povoleno SP, s. p. ZSRP Bratislava, č.j. 3335-OPČ zo dňa 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medjugorje aj.), se podřizujeme konečnému usudku církve. Nevyžádané nezveřejněné příspěvky nevracíme.